

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1102, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

V STAVKI RUDARJEV NI IZPREMENBE

PROFITARJI ZANJEJO, DA JE JOJ.

Delavci podpirajo rudarje.

Chicago, Ill. — V stavki rudarjev na polju trdega premoga ni dozdaj izpremembe, ker podjetniki vztrajajo trmoglavo na svojem stališču, upajoč, da rudarje z gladom prisilijo, da se podajo. Medtem, ko imajo stavarjari hude in trde čase, se pa podjetnikom godi prav dobro.

Lani v mesecu marcu so podjetniki v Zapadni Virgintiji prodajali pri rudnikih takozvani "brezdimmni" premog po \$2.41 tona. V mesecu novembru lanskega leta je pa cena za tono premoga poskočila na \$5.50. To se je dognalo v Washingtonu pred skupnim kongresnim odsekom za preiskovanje, kdo uganja profitarstvo s premogom. Tako je izpovedal pred odsekom Geo. S. Pope, vrhovni inženir železniških kolodvorov.

Pope je dalje dokazal, da je je padla cena premoga v mesecu decembru na \$5.60, ko se je pričakovalo milejše vreme. Ko so pa bila zgodaj v tem mesecu tukaj znamenja, da se stavka izravna, je pa cena padla celo na \$4.76. Zdaj pa cena zopet pleza navzgor.

Te manipulacije s premogovi cenami so dokaz, zakaj se premogovniškim podjetnikom prav nič ne mudi izravnati stavke.

Ljudje, ki lastujejo in izkoriščajo premogovnike, so organizirani v velikih premogovniških kompanijah. Delnice ne lastujejo le pri eni kompaniji, ampak pri več premogovniških družbah. Premogovniške družbe ne lastujejo premogovnikov samo v enem kraju, ampak v več krajih. Delnice teh kompanij pa lastujejo velekapitalisti. Tisti ljudje, ki lastujejo le en par delnic, pa nimajo kaj reči in odločiti.

Poročila iz Washingtona naznanjajo, da je pričela prihajati organizirana podpora, ki jo je organizirala Ameriška delavska federacija. Pisma, ki jih je prejel predsednik S. N. P. J. pokažejo, da so jugoslovanski delavci pripravili podpirati jugoslovanske stavarje še posebej. Nekateri so izrekli izrecno željo, da gre podpora članom S. N. P. J., ki so na stavki. Predsednik S. N. P. J. je pisal na razne kraje, da takoj organizirajo najmanj dva odbora in sicer enega za rudarje na polju trdega premoga in enega na polju mehkega premoga, da razdeli tiste darove, ki so prišli na predsednika S. N. P. J. s željo, da se razdeli med stavkajoče člane S. N. P. J., ki so podpore najbolj potrebni

Delavci! Ne dovolite, da zmago premogovniški podjetniki na ta način, da se strdajo rudarje. Rudarji so se še vselej pomagali, kadar so bili drugi delavci na stavki. Zdaj je vrsta na vas, da napravite njim izkažete svojo delavsko solidarnost. Potem rudarje je poraz za ameriško organizirano delavstvo. Drugi podjetniki bodo takoj izkoristili to zmago in nasočili svoje delavce v raznih industrijah.

Turčija organizirala monopole. Carigrad, 2. febr. — Turška vlada je odredila, da petrolej, bencin, sladkor in nekateri drugi produkti postanejo državni monopol. Vse privatne družbe imajo dva meseca časa, da prodajo delnice po cenah, ki jih postavi vlada.

Profesorice imajo cigarete. Berkeley, Cal. — Na zahtevo profesorice je klub tukajšnje vseučilišne ženske fakultete dovolil kajenje cigaret dijakinjam.

Progled dnevni dogodkov

S. N. P. J.

Inicijativa za angleško glasilo je propadla s 1341 glasovi. Za glasovanje je bilo veliko zanimanje.

Gibanje za podporo stavkajočim članom.

Incident z maškarade društva št. 16 v Milwaukee in posledica klerikalnega hujskanja.

AMERIKA.

Položaj v stavki rudarjev je nespremenjen.

Državni rudniški nadzornik dognal, da je katastrofe v Oklahoma krija družba.

V senatu prične bitka za davčno predlogo.

"Doktor", ki je bil osem let brez licence, aretiran v Chicagu.

Kompanijske železničarske unije se ne bodo odzrle, če pride v veljavo nova predloga.

Naskok demokratov proti Mellonovemu aluminijškemu trustu.

Jugoslovanska dolgovna komisija je v zastanku.

PO SVETU.

Organizirani morilci komunistov na Nemškem so pred sodiščem.

Klerikanci na Francoskem in cerkveni voditelji napovedali boj davkom.

Sovjeti se pogajajo s Fordom za zameno traktorjev in carskih draguljev.

Visoki madžarski ponarejalci so formalno obtoženi.

Vladni škandal na Japonskem.

Rumunska kraljica je baje pobegnila?

Članstvo S. N. P. J. odločilo angleško glasilo

Glasovalo je 15,167 članov, največ do danes.

Kakor je razvidno iz uradnega poročila na drugem mestu današnje Prosvete, je članstvo S. N. P. J. zavrglo predlogo za izdajanje angleškega glasila za one člane, ki slabo ali nič ne razumejo slovenskega. Glasovanje se je udeležilo 15,167 članov, torej največje število, kar je bilo do danes referendumov v jednoti. Za angleško glasilo je bilo oddanih 6913 glasov, proti pa 8,254; večina znaša 1341. Od onih, ki so glasovali za angleški list, se je večina izrekla za tednik.

Pogajanja glede dolga Jugoslavije v zastanku

Kaj je vzrok, ne poročajo. Pogajanja so privatna.

Washington, D. C. — Pogajanja za fundiranje dolga Jugoslavije so v ponedeljek naletela na zastanek. Sitnosti so prišle, ko je zakladničar Mellon odredil individualne sestanke. Podtajnik Winston, tajnik ameriške komisije, vodi pogajanja z obrambnimi člani jugoslovanske delegacije.

Klerikalni vodje v Franciji proti davkom

Kardinal Maurin poziva katoličane na upor proti nakladi na kapital.

Pariz, 2. febr. — Voditelji katoliške cerkve na Francoskem so začeli kampanjo proti nameravani nakladi na kapital in nekaterim drugim davkom, ki jih ima vlada v načrtu. Kardinal Maurin, nadškof v Lyonsu, je izdal okrožnico, v kateri našteva "državljanske in socialne dolžnosti kristjanov". Kardinal poziva francoske katoličane, naj se uprta vsaki nakladi na kapital, kajti po nauku sv. Tomaža nima vlada pravice posegati po privatnem premoženju.

BITKA RADI DAVČNE PREDLOGE JE V TEKU

Takoj po sprejemu resolucije za svetovno sodišče je davčna predloga prišla na dnevni red.

Smoot bi jo rad hitro spravil pod streho.

Washington, D. C. — Ko je senator Smoot, predsednik finančnega odseka, takoj po sprejemu resolucije za priznanje svetovnega sodišča, prišel s svojo predlogo na dan, je bil njenega, da naj se hitro sprejme. Takoj je proti njegovemu predlogu nastopil senator Norris, vodja vporinikov v republikanski stranki in naprednega elementa v senatu.

Norris je naglašal, da on brez potrebe ne nastopi proti davčni predlogi, ampak ker so v nji zelo važne določbe za deželo, je potreba, do se o predlogi razpravlja. On se nikakor ne strinja, da bi se določil čas, koliko časa bo ta predloga na razpravi. Omenil je, da bo predloga mogoče sprejeta do desetega februarja. Smoot je odgovoril, da dežela želi, da se predloga hitro sprejme, da bodo lahko do pravega časa pripravljene tiskovine za prvo vplačevanje davka. Senator Simmons, najstarejši demokrat v senatnem finančnem odseku, se je tudi izrazil za nujnost. Senator Norris je pa reknel, da ni nobenega vzroka, ki bi branil, da se izdela izredna predloga, ki se naj sprejme takoj, ki bo krila, zakaj se je glavna predloga zakasnela. Senator Smoot je pa nato naglašal, da je kaj takega zelo nepravilno.

Senatorja Wheeler in Cossens sta opozorila zbornico, da sta Smoot in Simmons proti objavljenju davčnih vplačil. Senatorja King in Reed sta se prijavila za besedo in izrekla, da hočeta tudi govoriti glede objavljenja davčnih vplačil. King je prisledil poročilo manjšine glede določb za davčna vplačila. On je naklonjen, da direktni davki na visoke dohodka in dedščine ostanejo.

Rumunska kraljica pobegnila?

Z Dunaja javljajo, da je "črna prince" Babu, rumunski Rasputin, pobral pete in kraljica Marija je odšla za njim.

Dunaj, 2. febr. — Iz Bukarešte je prišla nepotrjena vest, ki znači, da je škandal v rumunski kraljevi palači dosegel stopinjo nove visoke temperature. "Črni princ" Babu, rumunski Rasputin, je baje pobegnul s kraljevega dvora in kraljica Marija je šla za njim. Predno se je Babu poslovil, je vele aretirati poslanca Filipescu, ki je priznal, da je on dal tiskati plakate, ki so bili tajno nabiti iz dvakrat po vsej Bukarešti in ki karikirajo "črnega prince". Kralj Ferdinand pa je preklekal zaporno povele. Bukarešta je v veliki furiji. Listi ne smejo ničesar pisati o velikem škandalu, o katerem razpravljajo časopisi v Budapešti, Berlinu in na Dunaju na dolgo in široko. Filipescu, ki vodi boj proti "črnemu princu", je obtožil Babuja, da je dvorni vlačugar in da je ponaredil parlamentarna poročila v svrh, da zaslepi ljudstvo. Babu je tudi obtožen, da je on kriv, da se je Karol odpovedal prestolu.

Ford dobi ruske dragulje?

Njegov agent priznava, da se vrše pogajanja.

New York. — Tu se je razširila vest, da namerava Henry Ford založiti sovjetsko Rusijo s traktorji in avtomobili v zameno za kronске dragulje. J. J. Toole, upravitelj newyorške Fordove podružnice, je 1. t. m. priznal, da se vrše pogajanja s sovjetskimi uradniki.

Boris pomilostil 10 komunistov. Sofija, 2. febr. — Bolgarski kralj Boris je večeraj pomilostil od smrtne kazni 10 komunistov in agrarcev, ki so bili obsojeni na smrt radi "zarote proti državi".

Škof poneveril čez pol milijona. Kopenhagen, 2. febr. — Dr. Anton Bast, metodistovski škof za Skandinavijo, je obtožen, da je poneveril 685,000 kron iz sklada za reveže.

Bozoje zakrivil smrti 94 delavcev

Državni rudniški nadzornik pravi, da je zanikrnost lastnikov kriva eksplozije v Oklahoma.

Oklahoma City, Okla. — Lastniki Degnan-McConnell promogovnika v Wilburtonu so odgovorni za razstrelbo plina, ki je ubila 94 rudarjev 13. januarja. Tako je izjavil v ponedeljek Ed Boyle, državni rudniški nadzornik. Lastniki se niso pobrigali, da bi bili preprečili nabiranje plina v rovih in niso dovolj zračili promogovnika.

Kompanijske unije na železnicah

Vdržati se ne bodo mogle, če nova železniška predloga postane postavna. Tako sodi odvetnik železničarskih organizacij.

Washington, D. C. — Kongresnik Huddleston iz Alabame, je bil lani vodja v boju za sprejem Howell-Barkleyjeve železničarske predloge. Pri zaslujanju o novi železničarski predlogi je ta kongresnik povzročil, da se je vršilo zaslujanje glede kompanijskih unij in kakšno vlogo bodo imele v bodočnosti. Izpraševal je Donald Richberga, odvetnika železničarskih organizacij, in enega izmed očetov nove predloge, kakšen učinek bo napravil novi zakon na te organizacije pod kontrolo železniških družb. N. pr. ali bo penalvanška železniška družba se razgovarjala o sporih točkah le z odborom, ki je bil izvoljen pod njeno kontrolo? On seveda ni imenoval kompanije, ampak je tako opisal položaj pri tej družbi, da je Richberg vedel, kaj on želi izvedeti.

Richberg je odgovoril, da te vrste kompanijske unije prenehajo živeti, ko postane nova predloga zakon. Kompanijam je celo izrecno prepovedano v predlogi se vmešavati v neprostoovoljne organizacije svojih uslužbencev. Te unije morajo izumreti, ako jih ne podpirajo kompanijski uradniki.

Huddleston je reknel, da se je vse izravnavalo na ta način, da zapujejo drug drugemu. Zaman bi se zapajalo v zakon, kaj smejo izvršiti in kaj morajo opustiti glede vpilvanja na svoje uslužbenice, kajti železniške družbe se lahko vsaki stvari vseeno izognejo, ako tako žele.

Richberg je povdaril, da so se oboji, t. j. zastopniki železničarjev in železniških družb izrekli, da bodo delali sporazumno in vzajemno.

Odslek za meddržavno trgovino je z devetimi proti osmim glasovom priporočil nominacijo Woodlocka za meddržavno trgovsko komisijo. Zato sodijo, da je Woodlock povedal senatorjem, kako on tolmači to novo predlogo.

Ford dobi ruske dragulje?

Njegov agent priznava, da se vrše pogajanja.

New York. — Tu se je razširila vest, da namerava Henry Ford založiti sovjetsko Rusijo s traktorji in avtomobili v zameno za kronске dragulje. J. J. Toole, upravitelj newyorške Fordove podružnice, je 1. t. m. priznal, da se vrše pogajanja s sovjetskimi uradniki.

UDAREC PO MELLONOVIM ALUMINIJSKIM TVRDKI

Demokratije prično z naskokom. Gre se zaradi colnine za aluminij. Colnina je treba revidirati nizdol.

Chicago, Ill. — Demokratije in vporni republikanci se pripravljajo, da vzamejo na kritično rešeto tvrdko Aluminum Company of America, pri kateri ima glavno besedo zakladničar tajnik Mellon. Tvrška se bo pričela rešeti v kongresni zbornici. Predložena bo tudi resolucija, da se colnina za kovine revidira nizdol. To pomeni, da se naj colnina na kovine odpravi.

Senat je sklenil, da se preliče, zakaj justični department ne podzame potrebnih korakov proti Mellonovi kompaniji. Harlan F. Stone je namreč izjavil, ko je bil justični tajnik, da je ta kompanija krila protitrustovske zakone in je treba proti nji uvesti sodnijsko postopanje.

Senator Walsh zdaj izdeluje poročilo preiskovalnega odseka. V zbornici pride kompanija na kritično rešeto zaradi colnine, ker obrambna colnina omogočuje, da aluminijaki trust prejema velike profite, konzumenti pa morajo plačevati produkte iz aluminija po visoki ceni.

Militariisti odgajajo razorožitveno konferenco

Preparativna akcija odložena za tri mesece.

Londan, 2. febr. — Danes je bilo uradno poročano, da je sekretarijat lige narodov odgodil konferenco pripravljalne razorožitvene komisije za tri mesece. Namesto ta mesec se odpravi v maju — če se sploh odpravi. Konferenca je bila odložena na prošnjo Francije, Italije, Čehoslovačije, Japonske in Uruguaya. Navedeni so razni vzroki, samo pravi niso povedani. Nevidne militaristične sile so na delu, da zavlečejo in končno preprečijo mednarodno razoroženje.

Šleparski zdravniki

"Doktor", ki je posloval osem let brez licence, aretiran.

Chicago. — Mestne zdravstvene in policijske oblasti so organizirale kampanjo proti šleparskim zdravnikom, katerih kar mrgoli v mestu. V ponedeljek je bil aretiran neki Harry Klein, ki je osem let nosil naziv "doktor", da nima zdravniške diplome, niti ni imel licence. Ordinarjal je v ozadju lekarne 2601 S. Kedzie ave. Mazac je priznal, da je svoje zdravniško znanje zajel le iz medicinskih knjig in pamfletov. Dalje je priznal, da je 24 njegovih pacientov umrlo. Najbrž bo obtožen ravno toliko umorov.

Fašistovski list priporoča umor.

Rim, 2. febr. — Fašistovski list "Impero" odprto izraža željo, da bi bil prof. Salvemini umorjen. Profesor, ki je prej poučeval na univerzi v Florenci, je pred nekaj dnevi ostro žigosal Mussolinija v nekem svojem govoru v Londonu, kamor je pobergnil iz Italije. List piše: "Za človeka kot je Salvemini je samo ena usoda — smrt brez časti. Naš zakon ga ne more doseči, zato upamo, da ga doseže blagoslovljena roka kakega čoveka in mu za vselej zaveže izdajalski jezik. Mrzlo jeklo!"

Taka je moralna fašistovskega časopisja.

Angliški parlament spet zboruje. London, 2. febr. — Danes je bil odprt angleški parlament v letošnjem zasedanju.

Formalna obtožba ogradskih zarotnikov

Vojaški škof in pater Zadravec je tudi obtožen. Knez Windischgruetz je glavni krivec. Vseh obtožencev je 26.

Budapešta, 2. febr. — Formalna obtožnica proti ogrskim fašistom-monarhistom, ki so ponaredili 30 milijard francoskih frankov, je bila večeraj objavljena. Obtožbenih je 26 oseb. Knez Ludwig Windischgruetz je na prvem mestu kot vodja kompote. Njemu čista obtožnica, da je organiziral zaroto in falsificiranje 30,000 francoskih novčanic po tisoč frankov, katere je skušal raspesčiti v raznih evropskih mestih.

Drugi obtoženec je vojaški škof in pater Zadravec. On je obtožen, da je zaprisegal zarotnike, da bodo molčali in v svojem stanovanju je hranil ponarejen denar. Tretji glavni obtoženec je šandarmerijski polvoljniki dr. Nadossy, ki je obtožen, da je zagotovil falsifikatorjem moralno zaščito policije in preskrbel šest ponarejenih rumunskih potnih listov za agente, ki so imeli raspesčiti falsifikate. Nadossy je tudi vplival na direktorja državne poštne hranilnice, da je zarotnikom posodil denar na 160 ponarejenih bankovcev.

Obtožnica se glasi, da so zarotniki naredili načrt ponarejanja leta 1923. Stroje in material so dobili iz Kolina in Dunaja. Novčance so tiskali v državnem kartografiknem zavodu pod vodstvom upravitelja Goeroga. Ponarejen denar so najprvo hranili v hiši škofa Zdravca in v Windischgruetzovem gradu Sarospataku, nakar je bil porazdeljen med razne monarhiste. Osem tisoč novčanic so agenti oddali v Amsterdam, Haag, Kopenhagen, Stockholm, Varšavo in Milan. Ostali obtoženci so se pečali s transportiranjem in izmenjavanjem ponarejenih frankov.

Černetova "izobrazba" že rodi lopo sodeve

Klerikalni napad na somišljenika v Milwaukeeju; ki sta karikaturalna Černetova in Trunka v maškaradi.

Sledeča vest iz Milwaukeeja je bila poslana za Zarkomet, kjer bo lahko komentirana, vredna pa je, da se približe na tem mestu. Član S. N. P. J. nam piše: Društvo Sluga št. 16 S. N. P. J. v Milwaukee, Wis., je imelo veliko maškaradno veselico. Med maskami sta bila tudi dva, ki sta predstavljala karikaturi župnika Černetova in Trunka. Drugi dan so jima naš katoliški rojaki obmetali okna s blatom. Taka je katoliška izobrazba, ki jo širit Černe in Trunk po naših naselbinah.

Japonska vlada zaplenjena v škandal

Več visokih uradnikov aretiranih.

Tokijo, 2. febr. — Japonska ima poleg domačih in mednarodnih političnih težav še škandal korupcije, ki se je pojavil v biroju za rekonstrukcijo po potrebu porušenih mest. Zapletenih je mnogo visokih uradnikov in nekateri so že bili aretirani. Politični nasprotniki vlade pridno izkoriščajo škandal proti vladi.

Uspešen polet čez Afriko. Capetown, Južna Afrika, 2. febr. — Angleški letalec Allan Cobham je srečno dovršil epohalni polet iz Londona čez Kairo in potem južno čez vso Afriko do južnoafriške Unije. Večeraj je došel v Pretorijo. Letalec je komašel ušel smrti, ko je plul preko Viktorijinih slapov severno od Bulawaye.

Razprava k splošnemu glasovanju št. 7

Elizabeth, N. J.—V kratkem dobimo glasovnice za 20-letno zavarovanje pri Slovenski narodni podporni jednoti. Upam, da bo resolucija za 20-letno doživljensko zavarovanje sprejeta s splošnim zadovoljstvom in ne samo z nadpolovično večino glasov. 20-letno doživljensko zavarovanje bo velike vrednosti za vse članice in članice, kateri se bodo dali vpisati v razred B za 20-letno vplačevanje.

Recimo, da se član ali članica zavaruje v razred za 20-letno plačevanje v starosti 16 let za \$1.000, v 36. letu bo imel 20-letni doživljenski certifikat izplačan. V starosti 20 let, v 40 letih itd. To se reče, da je \$1.000 gotovih in na \$1.000 izplačan certifikat bo vsaka oseba imela kredit v slučaju nuje potrebe. Jaz bi priporočal, da vsi glasujemo za 20-letno doživljensko zavarovanje. Izgubiti ne more nobeden nič, ker je vsakemu svobodno, če se vpiše v ta razred ali ne. Razred B bo posebno velike vrednosti za članice in članice Mladinskega oddelka, kadar se bodo dali vpisati iz mladinskega oddelka v članski oddelk, ko bodo dosegli 16 let. Obenem bo tudi velik udarec ali paprika za tiste osebe, katere so "jealous" ali sovražne napredu Slovenke narodne podporne jednote. To-rej glasujmo vsi skupno na glasovnici z "DA."

Društvo 540 Slovenske narodne podporne jednote v Elizabethu, New Jersey, je začelo precej dobro napredovati na članstvu obojih oddelkov. Člani in ne-clani so začeli prihajati od vseh delov Združenih držav, še celo iz Kalifornije. Društvo Elizabeth št. 540 se toraj obeta dobra bodočnost.

Da se bomo bolj spoznali, vas vabim vse Slovenke in Slovenke iz Elizabetha, Newarka, New Yorka in Plainfielda, da se udeležite naše veselice v dvorani 426 Court Street, Elizabethport v Elizabethu, New Jersey, v soboto 20. februarja, ob 7. zvečer. Igrala bo izvrstna godba ali koncert. Poskrbljeno bo vsestransko za žejne in lačne in za plesateljce. Če jaz bi se rad naučil plesati, ampak ne polster-tanc, saj veste, kako je, če človek dobi namesto brhke Slovenke z metlo.

Kažipot iz Newarka: Pripeljite se na ulični električni železnici do 5. streeta v Elizabeth in od tam na levo 4 bloke, med četrto in peto ulico. Iz New Yorka na Central Railroad of New Jersey do Elizabethport postaje in od tam peš 5 blokov do dvorane. Na svidenje!

Bratski pozdravi—Andrew K. Sproggar.

Banda morilcev v Nemčiji

"Črna armada", ki je morila komuniste, pred sodiščem.

Berlin, 2. febr. — Najnovejša senzacija v Nemčiji je sodna obravnava proti članom "črne armade," tajne monarhistične organizacije, ki je izvršila celo vrsto političnih umorov. Sodnik je odredil, da "vse delavnosti države" mora biti obravnava tajna. Poročevalci so izključeni. To je izvalo ogorčene proteste v delavskem časopisu. Socialistični "Vorwaerts" pravi, da zaščita morilcev na ta način znači, da so tajnosti črne armade tajnosti vlade.

Pri prvi obravnavi je pred sodiščem dvajset moških, ki so obtoženi, da so ubili mladega vojaka Paniora, ki je simpatiziral s komunisti. Organizacija je imela svoje "sodišče", ki je obsodilo Paniora na smrt in eksekucija se je izvršila v gozdu pri Dobernitzu. Fanta so ubili s sekirico in ga na mestu pokopali. Njegova lobanja se zdaj nahaja na mizi v sodni dvorani.

NA PRODAJ POSESTVO

v starem kraju v vasi Podlipovec, pošta Izlake pri Zagorju ob Savi, okraj Litija. Possestvo se nahaja v dobrem stanju, veliko niliv in veliko lesa, če ni bilo nič skanano nad 20 let. Za ceno in druge podrobnosti obrnite se na lastnika: John Slapar, R. 2. — Box 40—St. Croix Falls, Wis. (Adv.)

Bomba pokončovala cerkev. San Francisco, Cal. — Bomba, ki je v noči od nedelje na ponedeljek eksplodirala v ozadju tukajšnje katoliške cerkve sv. Petra in Pavla, je naredila veliko škodo. Po vsaj okolici so se secule šipe v oknih. Polcija preiskuje.

RESIDENCA 1014 E. Harvard Ave. TELEFON: LAWDALE 977.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK,

PHYSICIAN & SURGEON

LAYER BLDG., 2655 W. 26th St. vokal Lawndale Ave. in 24. ulici. Telefon: Crawford 2212, 2218.

ORDINACIJSKE URE:

Ob delavskih od 2. do 4. popoldne izvanredni urah in popoldne od 7. do 8. večerje. Ob nedeljah od 11. dopoldne do 12. večerje.

NA PRODAJ

MALO POSESTVO

v Grosupljem, ki obstoji iz dobro ohranjene hiše, krita z opeko, ki ima tri sobe in kuhinjo, spodaj obokana klet, zraven je gospodarsko poslopje, 1 pod, 2 svipli in spodaj hlev, sadni vrt, malo travnika, njiva za 4 mernike posevne, vse skupaj meri čes en a-ral. Za ceno pišite na: ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y. — (Adv.)

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vabimo delavce in rojak, ki se zanimajo za socializem, ki ga morajo vedno šteti, ker vam kaže pravo silko socializma

Narovalna značka \$2.00 na leto, \$1.75 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC, 3639 W. 26th St. CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po našim cenik knjigi!

OPOMINI!

Opominjam vse tiste, ki mi kaj dolgujejo, da se prijaviijo in poravnajo svoj dolg meni do 1. marca 1926. Ako tega ne store bom primoran izročiti vso stvar tirjalcem kolektorjem, kar bo potem vsakega stalo več. — Joe Boyich, Box 399, Sheridan, Wyo. (Adv.)

OKUS IN BARVA

po nekdanji stari kapljici se napravi iz vsake pijače ako se rabi

ZEGAN PRODUKT

Nova iznajdba.—2 zavrtika za 10 galon tekočine staneta \$1.00 s poštnino vred. Prepričajte in čudili se bodeite.

F. ZEGAN
P. O. Box 1141, Milwaukee, Wis. — (Adv.)

RADA BI IZVEDELA

kje se nahaja moj brat po imenu Peter Tadejevič, rodom Hrvat, rojen v Sungeru Mrkopalju, Hrvatako. Nisem ga videla že 13 let. Slišala sem, da se nahaja nekje v Kanadi. Cenjene rojake Slovenke in Hrvate prosim, če kdo ve za njegov naslov, da mi istega naznani, zakar bom zelo hvaležna, ako bo pa sam ta oglaš čital, naj sporoči naslov svoji sestri Sofiji Tadejevič, sedaj omožena: Sofija Britz, Bryant, Ill., Box 121. (Adv.)

RADA BI IZVEDELA

kje se nahaja moj sin Frank Sirok (vulgo Fr. Petrovich). Najzadnje smo slišali od njega iz države North Dakota in potem ne vemo več kje je. Živel je tudi v Evelethu, Minn. Rojake prosim če kdo ve za njega, naj mi to naznani. Če bo pa sam čital naj se prijavi svoji materi. Ali pa naj piše na: Prosveta 2657 S. Lawndale ave., Chicago, Ill. (Adv. - Feb. 3-4.)

DELO ISCEM.

Rad bi dobil ne preteško delo, ker imam umetno nogo. Sprejemem vsako delo. Govorim slovensko, angleško in nemško. Vsa pisma je poslati na naslov: Mike Fleck, P. O. Box 515, Spangler, Pa. (Cambria Co.) (Adv.)

ISČE SE PEVOVODJA!

Pevsko društvo "Prešeren" v Barbertonu, O., išče pevovodjo za moški in ženski zbor. Kdor je zmožen tega posla, naj se priglasa in piše za pojasnila na naslov: John Jankovich, 1218 North 4th Street, Barberton, Ohio.

PRODAJE

dobrodoča grocerijska prodajalna v prijaznem kraju. Vsa oprema je v dobrem stanju. Proda se zelo po ceni. Vprašajte na: 1934 S. Racine Ave., Chicago, Ill.

SREČO SO NAPRAVILI V FLORIDI NA SAMSULA FARMAH

Trije pridejki v enem letu
KMETIJSKI PRIDELEK ZNAŠA \$1,000 NA AKER DOBIČKA

Te kmetije so obkrožene od štirih napredujočih mest. Šole, cerkve in železnice.

Za napredno bodočnost pišite na:

SANDS REALTY CO., Inc.

108 S. Beach Street - DAYTONA BEACH, FLA.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z tužnim srcem naznanjam znanecem in prijateljem žalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja moj ljubljeni materi

AGNES KUDER.

Umrla je nagle smrti, zadela jo srčna kap, dne 17. januarja 1926. Pred smrtjo bila izredno vesela, kar ni bila njena navada od kar je pred letom dni izgubila soproga osiroma mojnega očeta, vedno si je želela, da bi se skoro šla za njim, zakar je bila tudi uslišana. Kako mi je bilo huđo, če nisem posobila zgrube ljubega očeta, če sem morala izgubiti še mater. 17. jan. t. l. se je mati zgrudila na tla proti večeru 10 minut po 8 uri in je za vedno zaspala. Rojena je bila 17. sept. 1881 v Skornem pri Šoštanjju. Pogreb se je vrnil 31. januarja 1926 na pokopališču v Frontenac, Kans., kjer počiva tudi moj oče. Pokojnica zapušta mene žalujočo hčer in tri sestere, dve tukaj v Združenih državah in eno pa v Nemčiji. Presrečna hvala vsem sosedom, ki ste mi stali ves čas na strani in mi pomagali, ter me tolažili, ko je ležala moja mati na mrtvaškem odru. Enako prav lepa hvala vsem, ki ste jo spremlili k zadnjemu počitku. Lepa hvala tudi John Kukecu iz Illinoisa, ki se je vdeležil pogreba. Najlepša hvala za darovane vence: Vsem prijateljem in sosedom iz Ringo, Kans., vsem delavcem od Halde-man Julius Publishing Company, mr. in Mrs. John Kucec iz Ill., družini Joe Kuder, družini Mat Kuder ter mr. in Mrs. John Jakše za prekrasni šopek. Lepa hvala vsem skupaj. Tebi draga nepozabljena mati pa želim, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda. Žalujoca ostala: Mollie Kuder, hčer, v Ringo, Kansas.

NAZNANILO.

Z tužnim srcem naznanjam sodnikom, znanecem in prijatelj-em žalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja mojemu preljubemu očetu

ANTON MEDVEDU.

Umrl je dne 15. decembra 1925 v Huntington, Arkansas. Rojen je bil v Zatični pod Ljubljano na Dolenjskem, star 74 let. V Združenih državah je bil 40 let. V svojih mladih letih je delal v premogorovih in potem je pa živel na svoji kmetiji v Huntingtonu, Ark. Tukaj zapušta žalujoco soprogo, našo mater in osem otrok; v stari domovini enega brata. Soproga osiroma mati in dva otroka namreč Louis in Julija Medved so z materje v Huntingtonu, Ark. Druhih šest otrok smo v različnih državah. Anton Medved Jr., v Detroitu, Mich., Marija Medved v Hibbingu, Minn., Frances Medved v Chisholmu, Minn., Ana Medved v Bonnasa, Ark., Josefa Medved v De Landu, Florida in v starem kraju brat pokojnega očeta, v vsi Vir pri Zatični, Dolenjsko. Dragi oče, naj Vam bo lahka ameriška zemlja, počivajte v miru nepozabljeni dragi oče vam želijo vsi vaši svojci in sin Frank Medved, 418 N. 3rd Ave., Chisholm, Minn.

IZREDNA PRILIKA.

Na prodaj je hiša s petimi sobami v dobrem stanju in v okrogu hiše je en akker rodovitne in obdelane zemlje, poleg hiše je nov dodelan prostor za grocerijo ali kako drugo primerno obrt, štala v povsem dobrem stanju, dovolj prostora za tri krave, hlev za prašiče moderno vreden. Na prodaj je tudi stroj za izdelavanje cementnih blokov z potrebnim poslopjem za sušenje blokov; posek za izdelovanje blokov je pri rokah. Skratka vse v lepem prijaznem razglednem kraju v bližini ulične železnice, katere postaja je na mojem zemljišču. Da vse to prodam je vzrok, ker se nameravam z svo družino preseliti na farmo. Za vsa podrobna pojasnila in za cenno obrnite se do lastnika na naslov: JOHN PECEK, R. F. D. #2 — Box 22, BARBERTON, OHIO. (Adv.)

CUNARD

V JUGOSLAVIJO

(preko Chatterboxa)

Znižane cene v tretjem razredu za tja in nazaj.

V LJUBLJANO in nazaj na BERENGARIJI \$210
AQUITANJI
MAURETANJI \$208

in davak
3 na pol dne do zapuštirja.

Odpusta od sobotnih. Tukaj navedeni potaki so pripušteni, ne da bi bili podvrženi kvoti. Vsi potaki tretjega razreda so v letinskih. Napredujočji št. št. letovna letna. Za podrobnosti vprašajte lokalnega agenta št. št.

SLOVENKE POZOR!

V službo se sprajme Slovenka v starosti okrog 30 let. Potrebno je, da nastopi službo če le mogoče z 1. marcem t. l. Delo je domača kuhinjska dela in na vrtu okrog hiše 2 akra zemlja, gospodar je samec. Je dve milji od mesta in premarorskih naselbin kjer je veliko Slovencev. Vsaka naj omeni plačo v pismu, koliko zahteva poleg stanovanja in hrane. Želi se dobiti resno in dobro žensko, ki ni preveč razvajena. Pišite za pojasnila na naslov: "SAMEC", 2687 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SVET

je vedno prijaznejši osebam, ki imajo denar vložen na banki ali na prvi vkuzjibi (mortgage).

Denar vabuja zaupanje, prinaša zadovoljstvo in ustvarja blagostanje ter je pričetek napredka.

Navada marljivosti bo napravila svet prijaznejšim tudi za Vas.

Vložite svoje prihranke v varno banko

Imovina
in preostanek
\$26,000,000.00

PRODAJAMO PRVE HIPOTEKE IN HIPOTEČNE BONDE

Ako pošljete denar v domovino, bodisi v Dinarjih, Lirah ali Delarjih;

- želite dobiti denar iz starega kraja;
- hočete naložiti svoje prihranke varno po 4% obresti;
- imate rešiti kako zadevo tu ali v domovini;
- nameravate spomladi ali kasneje v domovino;
- rabiite sploh kako pojasnilo v bančnih zadevah,

še lahko obrnete s polnim zaupanjem na prisnana domačo

FRANK SANSER STATE BANK
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

VABILO NA MAŠKARADNO VESELICO

katero priredi

"Slovenski izobraževalni dom" na Talbot Ave. in 9th Street, Braddock, Pa., dne 13. februarja, 1926, to je na Pustno soboto zvečer.

Dale se bodo tri nagrade maskam: prva \$5.00, druga \$2.50 in tretja \$1.00.

Najljubnejše vabimo rojake in rojakinje Slovenke in Hrvatke, da se polnoštevilno udeležite te veselice. Igrala bo prva vrsta domače godbe. Za dobro in točno postrežbo bo skrbel veselilni odbor.

Vstopnina za moške je 50c in za dame 15c.

Pridite in se zabavajte z nami. Vabi ODBOR!

SEVERA'S FAMILY REMEDIES

USTAVITE TO!

Glejte, da ustavite prehlad takoj. To je znak nevarnosti. Toraj začnite se takoj zdraviti. Da hitro ustavite kašelj jemljite

Severa's Cough Balsam

To prijetno in zanesljivo zdravilo prežene mučni kašelj hitro. Deluje direktno na vzrok kašlja, pospešuje izločevanje in uteši razdraženje. Cena 25c in 50c.

Severa's Cold and Grip Tables vam bodo pre- gnale prehlad.	Severa's Antiseptic oložna bolna grla.
Lahko se iznebite prehlada takoj. Lahko ustavite narušeno, popravitte izpraznjeno in drobnost sistem, ako u- porabljate Severa's Tablets oper prehlad in hripavost. Cena 50c.	Sa bolno grlo in hripavost rabite se grljanje Severa's Antiseptic. Ustoli zadre- čenje in prepreči infekcije. Cena 50c in 50c.

ZAHTEVAJTE NAJPRED PRI LEKARJU
W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

SEVERA'S FAMILY REMEDIES

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev "Prosveta".

The First Dance Given by The Lodge 564 Was a Big Success.

Detroit, Mich. — The first dance that Lodge 564 put up as it was announced tells the world that we are living beings. As all members and friends of our lodge and members and friends of the lodge 121 know, I must say in these lines that they certainly made a big crowd at our first entertainment. Everything was just splendid, the music and the dancers. You ought to have seen them go.

We gave a short and snappy program, and at last there came the "Charleston". Everyone was giggling around in their seats; we also saw quite a few members of the senior members doing the "Charleston" in their seats just as they saw it being done on the stage. Then the orchestra struck their chord and played the "Charleston" for the crowd at large.

The success of our first entertainment was financially great. In this occasion we must not forget the members of the Lodge 121 of the S. N. P. J. for the help they gave us, which was greatly appreciated. The financial success at this first dance was about \$150. This is what we could call — the foundation of our lodge for its existence.

But this is not all we want now. All members shall go out to agitate for new members. The field is rich in Detroit. Let us all go out and get acquainted among us, English speaking Slovenians, and introduce them at the next lodge meeting, which will be held on February 14, 1926, at the home of the Secretary.

With brotherly love,
The Entertainment Committee.

Chicago, Illinois.—Agitators often exploit the pocket-books of the people by asking financial contributions to all kinds of idealistic, humanitarian, and altruistic movements. Professional job-seekers often exploit the word—liberty—to obtain their aims. Liberty is the beautiful word that is upon the lips of every agitator, professional job-seeker, the tyrant and even the despot; that beautiful word, in whose name the most unthinkable and unspeakable crimes and deeds have been committed. But, there exist only a few political, cultural, industrial, and fraternal organizations, that really guarantee liberty, and those can all be counted upon the fingers. Among the fraternal organizations that are supposed to practice it is the Slovene National Benefit Society. What is Liberty? Does she really grant it?

Liberty, in its absolute sense, means the faculty of willing and the power of doing what has been willed, without influence from any other sources, or from without. It means self-determination, unrestrainedness of action. But liberty in its absolute sense does not exist, because we as men and women are human beings that must live together in groups and associate with one another to attain the fullest enjoyment and happiness out of our lives. Our actions are modified, checked, or prevented by other members of the society, for the benefit of the general welfare.

Civil liberty may be defined as a large amount of individual rights, checks of power, and guarantees of self-government. And again, society as a unit having its objects, ends, and duties; liberty includes a proper protection of government, as well as an efficient contrivance to coerce it to carry out the views of society, and to obtain its objects. It is used in that sense in which freemen or those who strive to be free, love it, in which bureaucrats fear it, and despots hate it.

Now, what we may call liberty in the S. N. P. J. are the guarantees which our founders and our members have elaborated as guarantees of those rights which experience has shown to be most

exposed to the danger of attack by the strongest powers in our order—the Supreme Officers, the Supreme Board, and the Convention. What is guarantee for one is check to the other, and if liberty consists in mutual guarantee of certain rights of action and endeavors, it is clearly that, correspondingly it consists in certain mutual checking, which, again, cannot exist without corresponding mutual toleration. We find therefore, in history, that no people who have not fairly learned to bear with one another, can enjoy liberty. The members of the S. N. P. J. cannot enjoy liberty unless every group learns to bear the other; unless the Slovenian speaking members learn to bear the Croatian and the American speaking members, and visa versa. The absence of toleration is the stigma of absolutism, the establishment of "the opposition" is the glory of freedom. Freedom allows of variety; and if the S. N. P. J. really wants to be free, it will encourage the American speaking members to organize their own independent subordinate lodges; and publish for their benefit all official notices and instructions in the American language. The tyrant, whether one or a multitude, calls heretic at every one who, thinks or feels differently. Freedom encourages free and open publicity which must be substantiated by proof and facts, as nobody is civilly held liable for speaking or publishing the truth, but every one is held liable for false, slanderous and libelous statements.

Liberty in the S. N. P. J. does not create nor tolerate a vast hierarchy of officers, forming a class of mandarins for themselves, and acting as though they formed and were the S. N. P. J. and the members only the substratum on which the order is founded, similar to the former view that the church consists of the hierarchy of priests and the laity are only the ground on which it stands.

We might say with greater truth, that where the minority is protected, although the majority rule, there, probably, liberty exists. But in this latter case it is the protection, or in other words, rights beyond the reach of the majority which constitute liberty, not the power of the majority. There can be no doubt that the majority ruled in the French massacres of the Protestants; was there liberty in France on that account? The Slovenian speaking members within the S. N. P. J. perhaps have a slight majority over the American and Croatian speaking members, but would you say that liberty exists in the S. N. P. J. if those Slovenian speaking members impose their will upon the American or the Croatian speaking groups? In my opinion, I would say not. Liberty can only exist when the three groups are upon equal basis, each group has equal mutual rights and benefits, and each group guaranteeing to the other the corresponding rights and benefits.

I urge all American-speaking members of the S. N. P. J. to join the ranks of their brethren of Chicago, Detroit and Cleveland and enroll in the struggle of the most glorious of all causes—Liberty. Spread the banner of toleration! Always grant the same rights, duties and privileges to the Slovenian and Croatian speaking members of the S. N. P. J. as you demand for yourself. Organize American speaking subordinate lodges in your community, for the glory of the Slovene National Benefit Society, the Yugoslav race, and man.—Richard J. Zavertnik.

NOTICE

Members of "Pioneer" lodge No. 559 S. N. P. J., Chicago, Illinois.
You are requested to be present at the program and entertainment which will follow the dinner to be given for the Supreme Officers of SNPJ, Tuesday, February 9, at the SNPJ Hall, 27th and Lawndale Avenue. Please come promptly at 7:30 p. m.
Publicity Committee.

Cleveland, O. — Seja mladine S. N. P. J. za ustanovitev društva za angleško govoreče člane je bila velik uspeh. Navzočih je bilo čez sto članov jednote in tudi več nečlanov, ki so prišli, da postanejo člani jednote.

Otvorilni govor predsednika pripravljalnega odbora, brata Vatroslava Grilla, v angleškem jeziku je bil jako obširen in je povsem dobro orisal jednoto, njen pričetek, njene boje za dosego njenega prvenstva med podpornimi organizacijami, ter je orisal njene načrte za bodočnost, in ugodnosti, ki jih nudi članstvu.

Vrhovni zdravnik dr. Kern je v angleškem jeziku govoril o prilikah, ki se nudijo članstvu sedaj, da se pripravi za poznejše vodstvo jednote, ki bo prešla v njih roke. Posebno je poudarjal pomen društva za članstvo in sploh naselbine kot take, in o dolžnostih mladine napram svojim staršem in njih organizaciji.

Tajnik pripravljalnega odbora je spodbujal članstvo k delu za večjo jednoto in ustanovitev društva kakor hitro glavni urad pošlje listine.

Tajnik društva "Naprej" št. 5, brat Ludvik Medvešek je v slovenskem jeziku podal seji obznanje, njenega delovanja in napredka.

Predsedateljem seje je bil izvoljen brat Victor Zaletel in za podpredsednika je bila od seje postavljena sestra Vera Kušan. Zapisnikarjem je bil izvoljen br. Vatroslav Grill. Sestra Catherine Oblak je govorila v angleškem jeziku o potrebi društva, ki bi poslovalo v angleškem jeziku, in brat Anton Kušan je tudi pozdravil navzoče sobrate v angleškem jeziku in se izrekel za tako društvo. Čitalo se je tudi pismo brata R. J. Zavertnika iz Chicaga, ki je pozdravil sejo želeč ji obilo uspeha in dal nekaj navodil.

Sklenila se je obdržavati prihodnja seja v ardo 17. februarja in ob tej priliki se ustavijo društvo, h kateremu je privolilo prestopiti tri in trideset članov in članic, in dobilo se več novih kandidatov ter člani bodo gotovo hoteli prestopiti k temu novemu društvu, kjer bo vse poslovanje v angleškem jeziku, katerega oni bolje razumejo in kjer bo vedno kaj novega na programu po redni seji. Odobril se je pripravljalni odbor do druge seje in seja zaključila z apelom na navzoče, da vsakdo pripelje svoje prijatelje na sejo v februarju.

Po seji je bila prosta zabava. Serviral se je mal prigrizek, ki je bil serviran po članicah, katerim se odbor zahvaljuje za njih sodelovanje. Ples pod vodstvom slovenskega orkestra, katerega vodja je brat Ule in pri katerem igra tudi več mladih članov jednote, je trajal do 11. zvečer.

Reči moramo, da odziv mladine je bil dovoljen. Pokazalo se je, da tudi mladina je pri volji delovati za našo jednoto, ako se ji da prilika. Navzočih je bilo tudi več odbornikov društva in staršev. Vsi oni, ki niste bili navzoči na tej seji, pa gotovo pridite na prihodnjo sejo v februarju. Ne bo vam žal, samo en večer v krogu članov S. N. P. J. vas bo prepričal, da je vredno se udeležiti vsake seje. Prihodnja seja bo volila odbor društva, ki bo posloval do konca leta. Ukreniti bo treba marsikaj važnega in pripraviti načrte za bodočnost. Zatorej, pridite vsi, in tudi pripeljite vaše prijatelje, ki bi radi postali člani društva in največje slovenske podpore organizacije v Ameriki! Starši, nagrajajte vašo dečo, naj se pridruži skupini mladincev in mladenci, ki se ne sramuje svojega slovenskega pokoljenja, svojih slovenskih staršev in onih slovenskih ustanov, ki so uspele pod vodstvom in delom njih slovenskih staršev. — Boris Paulin.

Detroit, Mich. — Dolžnost me vede, da se borim in zagovarjam našo S. N. P. J., proti kateri je hujkanje in napadanje že od zadnje konvencije. Cenjeni rojaki, člani in članice! Kar se danes godi in kakor se hujkajo ljudje proti naši jednoti, je že stvar nevarna za vse članstvo. Naša jednota je imela svoja vrata preširoko odprta, da so v organiza-

cijo prišli tudi demagogi in vohuni.

S. N. P. J. je imela dober namen in značaj. Dala nam je vsem enake pravice, organizacija demokratična v vseh ozirih. Članu ni nobena stvar vsiljena, vsak se zavaruje kakor hoče in kakor more, pa naj bo kakršnegakoli političnega prepričanja. Podporo je dobil vsak, kdor je je bil vreden in se je ravnal po pravih. Dediči so dobili njih posmrtnino, kakor so bili upravičeni. Vse to že gre nad 21 let, odkar se vrši konstruktivno delo za koristi jednote in članstva. Vsak pameten in razsoden človek mora videti, da v jednoti ni nič napačnega in tudi nobene nevarnosti, da kdo kaj izgubi pri jednoti.

Govorjenje je o neki mašini pri jednoti. Člani in članice, pa če bi ravno bilo tako, kakor slišimo govorjenje o mašini, samo poglejmo našo jednoto, kako je prekosila nekdanje večje slovenske jednote. Do danes tudi ne more nikdo še nič slabega dokazati glavnemu odboru. Potem takem je taka mašina dobra za nas! In če bo ta mašina še v bodoče tako dobro producirala, je vse vseh dolžnost, da tako mašino postavimo na dober temelj, namažemo njene osi in jo počujemo, da se ne bo ustavila. Toliko je tudi vsak razsoden, da se vsaka mašina, ki ni sposobna za delo, za katero je bila postavljena, razbije. Člani pri S. N. P. J. so toliko pametni, da vedo in razsodijo, kako je prav. Da, imamo orožje v rokah in lahko tudi svoje mašine razbijemo. Mi ne potrebujemo nikakih farovakih kuljev in demagogov, ljudji, ki niso v naših vrstah in katerih sploh ne poznamo, temveč vemo o njih samo to, da nam hočejo škodovati.

Na člane in članice sem apeliral že pred par tedni in zopet pokladam na vašo srca, da se ne daste preslepiti od ljudi, katerih zgodovina vam ni znana. Kaj so slepici pod pretvezo vere, pa še veste; če bi ne lagali, bi ne imeli businessa.

Kako demagogi znajo zapeljati delavske realne borec in prijatelje, nas lahko uče skušnje. Le pomislimo na afero v St. Josephu, Mich., kako so bili tam na premeten način izdani ljudje, ki so bili res delavski prijatelji. Tako se zna zgoditi s S. N. P. J., ako članstvo ne bo oprezno, da lahko pride do razkola in sodnje. Kaj bo iz tega? Vlada bo vzela čarter, konfiscirala bo denar in potem bo vsak član izgubil, kar je plačal. Toliko pa tudi lahko vsak ve, da S. N. P. J. ni nobena politična organizacija. Zato apeliramo na vse zavedne člane in članice, ako zasečite koga, da ruje in hujaka proti S. N. P. J. ali napada glavni odbor in očita korupcijo brez dokazov, je dolžnost vsakega člana, da spiše takoj obtožnico, ako je dotični član, ker tak krši pravila in se kasnuje po pravih. Svetujem pa vsemu članstvu, da pravilno sodi, stvar naj trezno preišče, ako ni dotični član nahujkan od katerega provokatorja.

Toliko se lahko zavedamo, da smo člani izbrali najbolj zmogljive in jih poslali na osmo redno konvencijo, katere delegacija pa je zopet izbrala najbolj zmogljive med seboj ter jim poverila delo v glavnem odboru S. N. P. J. To so fakti in ni nobena pravljica. Člani upoštevajte torej moj nasvet in pojdite takoj na delo. Ohranite dobro ime in čast S. N. P. J. Tu naj velja tisto geslo: Eden za vse in vsi za enega. Upam, da nam tega ne bo žal v preteklosti.

Da bo članstvo na jasnem, zakaj toliko opominjam in apeliram! Naj kdo ne misli, da je tu kaka bojazen! Pojasnil bom samo, kako se godi sedaj v Detroitu.

Meseca novembra je večkrat prišel v Detroit neki Charley Novak. Tako ga vsaj imenujejo tisti, ki ga poznajo. Sklical je več tajnih sestankov, in sicer prv med Hrvatji. Na teh sestankih ni bilo vprašanj radi vzrokov suženjstva, kapitalizma in proletarijata, nego je nastopila in cvetela neka diktatura. Narodeno je bilo: "Ti, Joe ali Mike, moraš biti predsednik! Ti boš tajnik, ti zapisnikar pri društvu." Vprašanja ni bilo, če je tako diktatorsko imenovani bodoči uradniško imenovani ali ne, ker diktator je zagotovil, da bo že on vsakega naučil, da bo po njegovi volji.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904

Podporna Jednota

Inštop. 17. junija 1907
v državi Illinois

GLAVNI STAN: 2687-39 30. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Ispravniki odbora:

UPRAVNI ODSEK:
Predsednik Vincent Cainkar; podpredsednik Andrew Vidrič, R. F. D. V, Box 103, Johantown, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega oddelka Blas Novak; gl. blagajnik John Vegrich; urednik glasila Jole Zavertnik; upravitelj glasila Filip Godina.

POBOTNI ODSEK:

Martin Zelesnikar, predsednik, Box 376, Barberton, Ohio; Frances A. Tauchar, 2227 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Krizančič, 13111 Kensington Ave., West Park, Ohio; Mary Udović, 2623 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Terčelj, Box 22, Strasburg, Pa.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2627-39 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrožič, Box 286, Moora Run, Pa.
Joseph Zorko, RFD. 2, Box 114, West Newton, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šalar, Box 104, Gross, Kans., za jugozapad, Frank Klau, Box 956, Chisholm, Minn., za sev. zap. John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:

Paul Berger, predsednik 2653 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill., Richard J. Zavertnik, 2316 S. Millard Ave.; Frank Zajc, 2639 W. 26th St., Chicago, Ill.

Zdržitveni odbor:

Predsednik: Frank Alah, 2134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jolko Oven, 3659 W. 29th St., Chicago, Ill.; John Olip, 2426 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.

Vrhovni EDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR! — Korrespondenca s glavnimi odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši tako!

VSA PRISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2687-39 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE RADEVE BOLNIŠKE PODOPNE SE NASLOVI: Bolniški tajništvo S. N. P. J., 2687-39 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vobse se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2687-39 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE RADEVE V SVETI S BLAGAJNIŠKIMI POSILI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2687-39 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse prilike glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Paul Bergerju, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prisilni na gl. pobotni odsek se naj pošiljajo na naslov: Martin Zelesnikar, Box 376, Barberton, Ohio.

Vsi dopisji in drugi spisi, nanašanja, spisi, naročnina in sploh vse kar je v zvezi s glasnikom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA" 2687-39 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Na teh sejah so postavili kandidat za leto 1926. Za volitve na decembrski seji so imeli vse glasovnice tiskane, na katerih so bila tudi že imena kandidata in je bil že krišec narejen. Dotični član, ki je imel glasovnice oddati, je prišel prvi v dvorano ter je takoj pri vstopu dal vsakemu članu glasovnico. Ko so bile volitve, so pa zopet glasovnice pobrali, ki so jih prej oddali pri vratih. Na ta način so prišli do odbora pri hrvaškem društvu "Zvezda" H. N. Z. Nekaj podobnega so imeli v načrtu pri društvu S. N. P. J. Tudi tu je bila seja sklicana za dne 15. decembra v imenu S. N. P. J. in pozvani so bili sami taki člani, kateri je bilo lahko speljati na led. Toda pri S. N. P. J. niso imeli sreče s to sejo, ker so pozvali tudi nekaj članov, katerim ni bila stvar jaana ter so ti člani šli vprašati društvenega tajnika br. Kenicha, zakaj sejo sklicuje. Ravno tako pozivnica je prišla pomotoma meni v roke. Na ta način se je nekaj članov, ki niso bili pozvani, udeležilo seje. Zabili smo zagotovo v zvitih klopčic ter pogledali v sredino, kaj je skrilega. Dognali smo, da so govorili proti S. N. P. J. in njeni "mašini". Kaj je bilo iz tega, si more vsakdo misliti.

Na decembrski seji društva je bil pozvan glavni predsednik S. N. P. J. br. Vincent Cainkar in tajnik br. Matt Turk. Bila sta pozvana; da vidita spor, ki je nastal pri društvu št. 121 Seja je začela ob devetih in končala ob šestih zvečer. Dnevni red je bil izbran in ne ves odbor izvoljen za leto 1926. Skončati pa ni bilo mogoče, ker je bila prilijena skupina članov nahujkanih od človeka, ki ni naš član in ga še po imenu ne poznajo.

Do zaključkov nismo mogli priti, ker smo imeli kar pet obtožnic, ako se ne motim. Obtožnice se sedaj niso rešene. Društvo je po navadi zborovalo tri, štiri ure, sedaj pa ne zgotovi dnevnega reda. Kje je iskati vzrok? Kje hočemo dobiti zadoščenje? Kdo mi more dati na to odgovor? In vsega je kriv le provokator, katerega bi se ljudje morali ogibati kakor nalezljive boleznj.

Apeliram na delavce, ki čitate Delavsko Slovenijo, da ste previdni in razsodni. Tisti list nosi veliko laži. Delavska Slovenija je prinesla rezultat seje društva št. 121 v Detroitu, da so bile obtožnice vržene v koš. To je laž. Bilo bi bolje, da bi urednik D. S. vrgeel v koš tisto laž iz Detroita. Potem bi se imel malo moštovati.

Na zadnji seji društva Zveza detroitskih Slovencev št. 121 S. N. P. J. ni bil ves dnevni red izbran in rešen. Po predlogu je članstvo glasovalo z večino, da se vrši izredna seja, na kateri končamo dnevni red. Stvar je bila poverjena društvenemu odboru, da preskrbi dvorano in datum, kje in kdaj bo izvanredna seja. Društveni odbor je šel takoj na delo. Iskali smo dvorano tri dni. Vsakemu je tudi znano, da je dvorano težko dobiti v tej zimski dobi. Bili smo vaesno srečni in dobili smo dvorano v Srbskem domu, ki se nahaja na vogalu Grant in Dequinder, št. je 1924. Noben član ne sme izostati od te seje. Pri Ford Motor Co. vzemite Davison karo ter se peljite po Dequinder; tisti, ki pride po Oakland kari, pa se peljite do Davison in potem po Davison. To bo lahko vsak našel, ne bo treba izgovora, da ni vedel in da ni mogel najti.

Bratje in sestre, dolžnost me vede, da vas pozivljam vse. Pridite vsi slovenski in hrvaški člani in članice društva št. 121 na to izredno sejo dne 7. februarja točno ob devetih dopoldne. Dvorano imamo najeto za celi dan od 9. dop. pa do devete zvečer. Bratje in sestre, ne vem, kako bi vas imenoval, da bi to imelo privlačno silo in bi vam ostal v spominu tisti datum 7. februarja ob devetih, da morate na sejo. Dolžnost je vsakega in dolžnost je celega društva.

Bratje in sestre, Slovenci in Hrvatje, posebno apeliram na brate Hrvatje, da gotovo pridete vsi, ki spadate k našemu društvu, da boste na jasnem, da sodba društvenih članov, to je

(Dalje na 5. strani.)

Vabilo k veliki maškaradni veselici

katero priredi

Žensko društvo 'NADA' št. 102 S. N. P. J.

v soboto, 6. februarja 1926 v S. N. P. J. dvorani

na 2657 S. Lawndale Ave. in 27. cesti, Chicago, Ill.

Vatopnina 50c za osebo.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Igra Koludrov orkester.

Uljudno vabimo cenjeno občinstvo mesta Chicago in okolice, da nas posetite v obilnem številu. Potreba bo v vseh oširih točna in na raspolago bo vsa dovolj za lačne in želne. Torej na svidežje pri veselici dne 6. februarja kliče ODBOR!

Dale se bodo krasne nagrade najboljšim in najpomembnejšim maskam.

Oficijelna naznanila S. N. P. J.

SKLICANJE SEJE GLAVNEGA ODBORA S. N. P. J.

Običajno imamo glavno ali letno sejo glavnega odbora vsako leto meseca januarja, letos smo pa vesled dela, ki so nam ga dale razne po konvenciji odredene spremembe, malo zakasneli. Letna seja je torej sklicana na drugi teden meseca februarja in se prične v ponedeljek dne 8. februarja 1926, ob deveti uri zjutraj, v glavnem stanu jednote. Člani gl. odbora S. N. P. J., izvolite to poštevati ter se seje zagotovo udeležite.

Vincent Cainkar, predsednik S. N. P. J.

DRUŠTVENIM TAJNIKOM.

Glede uradnih spričeval (po novih pravilih vpeljanih bolniško prijavnih kart) ne določajo pravila, do kdaj se imajo vpisati v glavni urad. Ker imajo uradna spričevala le pomen, če so poslana v urad kmalu po javljenju bolnim, je želeli, da se ista pošljejo v gl. urad ob prvi priliki zatem ko dr. tajnik zabeleži podatke uradnega spričevala, kot datum prvega zdr. obiska, za kakšno bolezen boleha, če zdravnik dovoljuje bolniku sprehajanje in koliko časa bo po mnenju zdravnika član bolehal.

Blaž Novak, gl. bol. tajnik.

NAZSANILO GLEDE IZREDNEGA ASESMETA.

Krajevnim društvom in članom S. N. P. J. vobče naznanjam, da je trimesečna seja gl. izvrševalnega in gl. nadzor. odbora S. N. P. J., ki se je vršila dne 19. in 20. okt. 1925, naredila nove zaključke glede izrednega asesmeta, in sicer:

Sklad za \$4 dnevne bolniške podpore se ne izboljšuje, temveč leže v vedno večji deficit, in to kljub izredni nakladi. In gl. izvrševalni odbor je moral skleniti, da se izredna naklada v tem skladu zviša s \$5 na \$10 mesečno. To bo za prizadete člane seveda zopet neljubna novica, toda gl. izvrševalni odbor ne more pomagati. K temu nas vežejo pravila, drugega izhoda ni. Vaak član, ki je zavarovan za \$4 dnevne bolniške podpore, mora torej plačati poleg rednega asesmeta še \$10 izredne naklade na mesec. To se prične meseca novembra t. l. in se nadaljuje vsaki mesec naprej do uradnega vrekla ali izpremembe.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

DRUŠTVENIM TAJNIKOM V POJASNILO.

V smislu pravil, ki so stopila v veljavo dne 1. januarja t. l., se imajo tajniki ravnati strogo po določbah radi pošiljanja asesmenta na gl. urad. Jednota ne bo več sprejemala "certificed checks" (certificirane čeke), "cashier's checks" (bančne čeke) za društveni asesment, temveč društva imajo poslati le "postal or express money orders" (poštne ali ekspresne nakaznice) in Chicago or New York Bank Drafts čikaške ali newyorške nakaznice). Društva, ki tega ne storijo, bodo morala plačati za izmenjavo čeka. V nasprotnem slučaju bomo vse skupaj vrnil. To velja za članski in mladinski oddelek. Za služaj, da asesment ni velik za mladinski oddelek, lahko tajniki pošljejo poštne znamke.

Društvenim tajnikom naznanjamo, da tiskarna še ni gotova s tiskanjem pisalnega papirja in kuvert, torej potprite nekoliko časa. Kakorhitro bo vse izgotovljeno, bomo razposlali pisalni papir in kuverte na društva.

M. J. Turk, gl. tajnik SNPJ.

NAROČITE SI KNJIGO 'Ameriški Slovenci'

JAVNA GOVORICA

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Ovdje nije borba medju Hrvatima i Slovenacima; ovdje je samo posao od provokatora, koji vam hita pjesek u oči, nešto što vam je u štetu. Molim vas, budite previdni i zvesti ovomu društvu, dodajte na sjednicu pošto ako ne dodjete, je šteta na vas. Pozivlja vas vaš odani predsjednik Anton Jurca.

Članstvo, ki pride na sejo, bo na jasnem, kaj se godi, in sicer ne samo na društvenih sejah, temveč tudi od zunaj društva. Političen boj se je začel na sejah in izven sej po javnih lokalih. To je tako absurdno, da kdor je le malo mislil, mora priznati, da danes ne obstaja več boj med kapitalizmom in delavstvom, nego je kavsanje med delavstvom, katero ne prinese nobenega dobrega rezultata. Delavstvo pa bi moralo stremeti za uspehi in predvsem za medsebojnimi sporazumi, ker drugače so uspehi nemogoči. Premisliti moramo, kako priti do izboljšanja svojega položaja, podzveti akcijo, da obstoječi sistem preuredimo. Priznati moramo vsi, da delamo napake, zato pa je toliko bolj naša naloga, da iščemo ne napačno pot ki nas vodi do zaželjenega cilja. Zakaj bi se ne mogli sporazumeti, saj smo vendar vsi enako izkoriščani. Vzemimo za primeru razmere v tovarnah. Tam ne vprašajo nikogar: Si komunist? Si socialist? Si katolik? Samo pogledajo človeka in če izgleda delavec močan kot gorila, mu gotovo dajo delo. Če si pa slabši, kakor jaz, te pa vprašajo, kak mehanik si.

Zakaj torej ta boj med nami, delavci? Delavec je vse ustvaril, zdaj pa naj se prepira s sodelavcem, da je izkoriščevalcu toliko lažje izkoriščati ga še dalje in živjeti? Zakaj bi se delavec ne sporazumel in zvišal sam, kar je ustvarila njegova pridna roka?

Mislil, da je še v spominu shod, ki ga je aranžiral dne 10. januarja klub št. 114. Tema je bila "Socializem in mednarodni proletarijat." Dobili smo našega starega govornika br. Jožeta Zavrtnika. Shod je bil še prilično obiskan, boljše kakor smo pričakovali. S. Zavrtnik je govoril eno uro in dobro razjasnil položaj borbe med kapitalizmom in delavstvom. Klečeplazni človek, ki je pisal v neunjaki franciškanski list ter se ni upal podpisati svojega imena pod laž, se je pa drznil pisati o fiasku. Upa se pisati o fiasku moža, ki je vse svoje življenje posvetil delavstvu. Napisal bi naj rajši o resničnem fiasku škofa, ki je prišel z zakriviljeno palico tisto njih judovsko cerkev žegnati. Hoteli so imeti veliko procesijo, pisali so vsem društvom in tudi na št. 121 S. N. P. J., da se udeležimo. Društva so umevno odklonila. V svoji jezi so bili do policijskega načelnika, dobili šest policajev in devet članov od društva "Zveza" ter s silo odvezli od društva zastavo, da so svojo svedo, to judovsko hišo bolj okinčali. Na tak način so reprezentirali društvo s silo dobljeno zastavo. Drugače bi ne imeli zastave ne bandera.

Potem pa se še upajo pisati o fiasku Zavrtnika na shodu dne 10. januarja, o človeku, ki se bori za njih in naše interese. — ri za njih in naše interese. — Nesaravnosti imajo tudi dovolj, da na najbolj umazan način pišejo čez predsednika S. N. P. J. Ko že govore o lenobi, naj vprašam če nje, od česa pa živi njih reverent Sustter? Ali od svetega duha ali od njih dolarjev? Predvsem pa naj tak "dopisovalac" podpisuje svoje ime, da vsaj vem, kdo je tisti, ki tako čuva svojo čast, ako je sploh kaj ima. — Anton Jurca.

West Duluth, Minn. — Kar sem pričakoval, se je zgodilo, namreč poročilo v javnosti o shodu, katerega so pripravili razna jugoslovanska društva v New

Duluthu, Minn., na novega leta večer.

V št. 13 z dne 16. jan. t. l. je poročal tozadevni pripravljajni odbor in v št. 16 z dne 20. jan. t. l. pa vidim tudi, da 'urednik Prosvete komentira o tem shodu.

Da, rojaki, shod je bil zanimiv in videlo se je, da se delavstvo zanima za ujedinjenje slovenskih podpornih organizacij.

Glavni govornik na tem shodu je bil urednik hrvaškega lista "Radnika" S. Zinič iz Chicago. On je v daljšem govoru dokazoval potrebo združenja slovenskih organizacij. Naglašal je, kako "boljši" krogi, ki so se naselili v Ameriki, hočejo živeti na žulje delavstva. Takozvani "boljši", da ščuvajo sekte proti drugim verakim sektam in nas tako držijo razcepjene, da imajo oni takozvani "boljši" krogi v resnici boljše življenje. Pri tem je pa rojak Zinič pokazal jasno sliko, kako boss zruži vse te narode in sekte, da lepo garajo združeni za kapitalizem. Naglašal je: "Če smo lahko združeni pri delu za kapitalizem, zakaj nismo združeni tudi izven dela?"

Rojaki, taki shodi so koristni. Delavstvo ima priljubljenost, da se spozna in da pride do gotovih zaključkov, kjer bo delovalo za svoje koristi, spozna delavke pijavke. Verjemite mi, če bi delavstvo odločilo za več takih shodov, da bi kmalu prišlo do prepričanja, da smo delavci val. In če se godi krivica eni skupini, je ravno tako prizadeta druga skupina. Zdržili naj bi se v skupno organizacijo, nastopili skupno in tako skupno strmgogliavili vse pijavke in bi postavili tako človeško družbo, da bi bilo vredno živeti.

Društvo Leo Tolstoj št. 205 S. N. P. J. je sklenilo prirediti maškaradno veselico za soboto dne 13. febr. t. l. v Maccahee dvorani, kjer društvo navadno zboruje. Začetek bo ob 8. zvečer. Pristopnina za nečlane je 50c. Najboljša maska bo dobila nagrado zlat za \$5, druga zlat za \$2.50. Toraj na dan z maskami!!

Društvo je tudi sklenilo, da se bodo od sedaj naprej vršile seje popoldne ob dveh, to je, pričemi tretjo nedeljo meseca februarja t. l. društvo zboruje ob 2. popoldne (namesto ob 10. dopoldne) in to toliko časa, dokler društvo ne preredužuje. S te mkorakom upamo, da bo imelo več članov in članic priljubljenost se udeležiti sej, posebno skozi zimski čas.*

Apeliramo na članstvo našega društva, da se polnoštevilno udeleži veselice na večer 13. februarja in da se polnoštevilno udeleži seje v nedeljo dne 21. februarja.

Z bratskim pozdravom! — John Kobi.

Prporočilo, ki gre vsakemu društvu S. N. P. J.

Bradock, Pa. — Pri društvu "Napredni Slovenci" št. 300 v Bradocku se seje ne vodi tako kot bi bilo treba. Zato bratje in sestere, je čas, da kaj storimo, da se pri društvenih sejah vpostavi lep mir in pravilno poslovanje, ki bo soglašalo s pravili S. N. P. J.

Naše društvo ima lepo ime (Napredni Slovenci), toda, bratje, ime ni dosti. Moje mišljenje je, da nas večje dolžnost kakor tudi pravila S.N.P.J., da vsi prisostvujemo, kolikor nam je le mogoče pri sejah ter kot bratje delujemo za lepo bodočnost in trden obstoj našega društva društva in vse S. N. P. J. vobče. S takim sodelovanjem za pojačanje naše organizacije in za lepo bratsko slogo, bomo odstranili vsako nesoglasje. Naše društvene seje nam morajo biti privlačne, biti morajo vzorni sestanki bratov in sester, pri katerih zborujemo in podajamo svoja mnenja kot bratje, dobri člani S. N. P. J.

Premislimo in pretresimo dobro to prporočilo in prepričan sem, da bomo vsi prišli do zaključka, da v istini je nam po-

trebno, da delamo vsi člani kot bratje složno.

Vsakemu članu je neobhodno potrebno, da vsak mesec o pravam času poravnava svoje mesečne pristojbine. To je glavna zahteva od članov, dočim je društveni odbor dolžan, da stvar upravlja dalje. Ni dovolj, da je delaven samo posameznik: biti mora delavno vse članstvo, ker vsi vemo vse in kot skupina znamo, kako nam je mogoče dobro zaključiti o raznih vprašanjih, da smo vsi zadovoljni. Tako mora biti pri vsakem bratskem društvu, ne samo pri nas, da pri vsaki organizaciji, katere članstvo stremi za napredkom.

Bratje, pri zaključku vam priporočam še neko zelo potrebno reš. Zasedujmo redno članke in pojanila v našem službenem glasilu Prosveti. To je ravnotako potrebno kakor zahajanje na društvene seje, kjer delamo val edinstveno, da napredujemo moralno, materijalno in smo res veseli složnosti, ki vlada med nami.

Bratki pozdrav vsemu članstvu! — Steve Hren, član društva št. 300.

Chicago, Ill.—V Prosveti čitam, kako tudi v stari domovini segajo po tem listu. Tu hočem tudi jaz nekoliko povedati o tem. Jaz plačujem dnevnik Prosveto, da jo dobiva moja mati, pa mi piše, da vsi ljudje iz cele vase hodijo ponjo, da jo čitajo. Ob nedeljah imajo polno hišo ljudi, da jo čitajo, ob delavskih pa gre Prosveta od hiše do hiše. Ljudje kar čakajo nanjo, kdo jo bo prej dobil.

Vidite torej, kako ljudstvo rado sega po dobrih časopisih. Jaz bi svetovala, naj se fisti denar, kar ga je ostalo od Republicanskega združenja porabi za naročnino na Prosveto. Plačalo naj bi se vsaj kakih petsto naročnin in list bi pošiljali v staro domovino med ljudi, ki ga tako radi čitajo, pa nimajo denarja, da bi ga plačevali. V vsako vas bi pošiljali po eno ali dve Prosveti, tako da bi vsi brali. Na ta način bi dali pouka že precej ljudem.

Povedati moram tudi, kako se je moja mati "spreobrnila," kar čita Prosveto in Glas Svobode. Vošči mi srečo k godu vsako leto, prej ko ni čitala omenjenih časopisov, pa mi je pri voščilu v pismu navedla vse polno imen svetnikov in Marije, klicala je boga, naj mi pošlje srečo. Odkar čita napredne časopise, takih nesmiselnosti ne omenja več. In ona je že stara čez šestdeset let. Resnico in pravico je spoznala le skozi čitanje dobrih časopisov. Zdaj mi mati piše čestokrat v pismih o politiki in organizaciji, dočim je prej pisala o svetnikih.

Tako je, dokler se človek ne otrese humbuga, se tudi za napredok ne briga. To sem izprevidela sama iz tega, kar mi je mati pisala prej in sedaj. Prosveto in Glas Svobode čita šele tri leta, pa je v tej kratki dobi postala druga ženska.—Rose Sajojevič.

Ritzville, Minn. — Društvo "Svislovani" št. 161 S. N. P. J. v Ritzvillu, Minn., je na seji, koja se je obdržavala dne 17. januarja, zaključilo, da oprostí društveno pristopnino za vse nove člane, koji pristupijo k našemu društvu v dobi šestih mesecev.

Ker je še polno naših bratov, ki niso v naši največji in najjačji jednoti, naše društvo želi, dati vsem prliiko, da lažje pristupijo v najnaprednejšo organizacijo. Bratje, ki niste še v organizaciji, imate najlepšo priliko, da pristopite.—Frank Zidarich, tajnik.

Skala ubila štiri, ki so kopali premog.

Scranton, Pa. — Velika skala, ki je strčila s poboja nad odprto antracitno jamo v bližini Archbald, je 1. t. m. padla in ubila štiri moške, ki so pod njo kopali premog za svoje družine.

VABILO NA veliko maškaradno veselico katero priredi SLOVENSKA GODBA IZ SYGAN, PA. V SOBOTO VEČER, DNE 13. FEBRUARJA 1926 v dvorani dr. "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Sygan, Pa. Začetek veselice točno ob 8. uri zvečer. Vatopnina za moške 75c in za ženske 25c. Razdelile se bodo tri nagrade med tri najpomembnejše maske. Uljudno vabimo cenjeno občinstvo iz Sygana in bližnje okolice, ter vsa društva, da nas posetijo na veselici polnoštevno. Zabave bo dovolj za vse, za lačne in želne bo vestransko izvrstno preskrbljeno. Igrala bude izvrstna godba in šal vam bo, če ne pridete. Na svidežje pri veselici 13. feb., kliče ODBOR.

Društvo "Zveza Detroitških Slovencev" št. 121 S. N. P. J. obdržava svojo sejo v nedeljo dne 7 februarja, 1926 v Srbaki dvorani na 1924 Grant Ave., v Detroit, Mich., točno ob 8. uri dopoldne. Namen te seje je končati dnevni red od januarske seje in izvršiti strankarske spore, ki so nastali ob in po 8 redni konvenciji S. N. P. J. med člani našega društva. V interesu vsah članov in članic našega društva je, da se te seje brez izjeme vsi do zadnjega vdeležite in se osebno pripravite o vsi stvari. Vincent J. Kenich, tajnik. (Kašipot: Pridite a Davison-Chene poulično karo, katere vaši do Fordove tovarne, v Highland Parku izstopite na vogalu Davison St. in Dequindre St. na to se obrnite lupno, ter korakajte še en blok. Dvorana stoji na levo od Dequindre st.)

Veliki velikonočni izlet V JUGOSLAVIJO skozi Cherbourg-Francija, z svetovno glasovitim parnikom AQUITANIA 43.700 ton. Odhod iz New Yorka V SOBOTO 20. MARGA ob 1. uri zjutraj. pod vodstvom g. S. VUKOVICA, jugoslovanskim uradnikom Cunard proge v New Yorku. Vsem onim, ki nameravajo to pomlad potovati v domovino in obiskati svoje sorodnike in prijatelje, se nudi izredna prilika, da se pridružijo skupini izletnikov ter dosepejo DOMOV ZA VELIKONOČ. G. Vukovič, kateri je vajen potovanja po Evropi, bude osebno spremljal potnike naravnost do LJUBLJANE in še naprej. On bo tudi skrbel za čim udobneje potovanje na parniku kakor tudi na vlakih v Evropi. Za vsa nadaljna pojasnila glede tega IZLETA, obrnite se na naše lokalne zastopnike — ali pišite v vašem jeziku na: CUNARD LINE 140 N. DEARBORN ST. CHICAGO, ILL.

Prvo skupno potovanje v Jugoslavijo s parnikom "PARIS" 10. aprila 1926. Drugo skupno potovanje s parnikom "PARIS" 22. maja 1926. Potnika bo spremljal naš uradni prav do Ljubljane. Paxil bo na prijago in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brezskrbno potovali. Na raspolago imamo posebni oddelek za naše potnike, najboljša kabine v sredini parnika s 2., 4., in 6. posteljami. Vozni list stane do Ljubljane \$116.77 s vojniim davkom in šelešnico vred, za tja in nazaj pa samo \$206.00 in \$5.00 vojni davek. Vsi potniki, ki so se kdaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni z vožnjo, kabinami, hrano, postrežbo, sploh s vsem tako, da so ta parnik tudi drugim priporočali. Kdor želi potovati, naj se obrne za pojasnila šimpreje na: FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Kansas City, Mo. — Ni še bilo dopisa v Prosveti iz Kansas Cityja, Mo. Delavski razmere so tu zelo slabe, ker dela sploh ni, brezposelnih je več tisoč. Plače so zelo nizke, a življenjske potrebe pa zelo visoke. Petnajst funtov krompirja stane 75c, kruh je tudi zmirom manjši in še ta je samo kvas. Ako je oglas v časopisu, da potrebuje kaka tirdka enega ali dva delavca, jih pride na stotine, potem jih izprašujejo: "Znaš to, znaš ono?" Nazadnje povejo: "Well, I am not interested."

Društvo Bodočnost št. 408 S. N. P. J. precej dobro napreduje v članskem oddelku, a mladinski oddelek ne kaže nikakega napredka. Poročilo na zadnji seji je bilo: 70 odraslih članov, a samo 13 v mladinskem oddelku. Kaj je temu vzrok? Sedaj je v mladinskem oddelku samo še 12 otrok, ker usoda je hotela in vzela meni sina, in društvu člana Ernesta, ki je umrl dne 18. januarja za davico, še ne polnoma dve leti star.

V nedeljo dne 17. januarja zvečer je zbolel. Poklicani zdravnik je konstatiral pljučnico. Drugo jutro je povedal isto in rekel, da je boljši, a v resnici je bil slabši. Poklical sem drugega zdravnika, ki ga je precej poslal v bolnišnico, kjer so pronašli, da nima pljučnice, temveč davico. Dal so mu precej antitoksinā, a bilo je prepozno. Umrl je še isto noč ob 11:30. Pokopali smo ga dne 20. januarja civilno.

Tem potom se iskreno zahvalim bratu Julius Bognarju za pomoč v nesreči, njegoviji soprog za krasen šopek cvetlice in udeležbo pri pogrebu. Iskrena hvala bratu tajniku Augustu Babinu in društvu "Bodočnost" št. 408 za krasno cvetlice. Tebi, nepozabni sinček, pa ključem: Počivaj mirno v rodni zemlji! — Richard Spaček, oče; Matilda, mati; Richard, Tony, Emil, brati; Frances, Matilda, Antonija, Hedvika, sestre. Vsi v Kansas Cityju, Mo.

West Frankfort, Ill. — Zopet je bila nesreča v premogovem rudniku. Dne 29. januarja zjutraj se je pripetila pred deveto uro velika nesreča. Bila je eksplozija v dveh sekcijah. Pet je bilo takoj mrtvih. Podrobnosti poročam kasneje. Dotični premogokop je last družbe C. W. F. Co. in se zove Orient No. 2.

V časa katastrofe se je nahajalo v rudniku petnajst delavcev, nesreča pač nikoli ne počiva, vedno je aktivna. — Anton Kochevar.

Bowen, Colo. — Bila je zopet razstrelba v premogovem rudniku države Kolorado. Trije so mrtvi, štirinajst pa je več ali manj obžganih. Eksplozija je nastala radi plina. Ob desetih dopoldne dne 29. januarja je v rovu Bear Canon družbe istega imena prišlo do razstrelbe. Lastniki rudnika so lokalni kapitalisti. (To je sedem milj zapadno od Ludlowa, naselbine znane iz leta 1914.)

V rovu je bilo ob času razstrelbe zaposlenih petindvajset rudarjev, med katerimi je bilo tudi nekaj Slovencev in eden tudi član S. N. P. J. Med žrtvami si cer ni nobenega Slovenca, nekaj pa jih je vendar več ali manj opečenih. Rešilno moštvo je bilo nemudoma na licu mesta. Prišli so iz sosednjih premogarskih naselbin in se jim je tudi posrečilo spraviti žrtve na površje še istega dne. — Fr. Potočnik.

St. Michael, Pa. — Svet se bo lahko prepričal, da ni take korupcije v glavnem uradu kakor so kričali nasprotniki S. N. P. J., ki vedno isto prepevajo, kako strašno peče nekatere osebe nekoliko sprememb v pravilih! Par revnih centkov povlika pri asementu, pa že je toliko jokanja in stokanja. Seveda, če bi imeli pri S. N. P. J. par rejnih fratrov in patrov ali famjostrov, potem bi bilo vse v redu. Ali Jože Zavrtnak, Vincent Cankar, Blaž Novak, Filip Godina, to so pa "grdi odruhi." Tam kadijo cigare za naše žulje, pokonci hodijo, v avtih se vozijo in kaj še vse. Človeka skoraj pretrese gnev nad takimi ljudmi. Izgleda kakor bi padali nazaj y srednji vek. Vse hrumi proti

glavnemu uradu, so li res te štiri osebe vraga krive, kar je zadnja konvencija zaključila? Laž, gorostasna laž! Če je kaj nepravilnega, je to pripisati večini konvencije. Večina je dosedaj še odločala povsod.

Bratje, ne dajte se zapeljati od nasprotnikov Slovenske narodne podpore. Vse moči ima v rokah članstvo. Ko bo članstvo imelo enkrat v rokah nova pravila, naj jih preštudira enkrat, dvakrat, ali tolikokrat, da bo vsak prepričan, kaj je dobro in kaj ni dobro. Toliko o tem. Nasprotniki S. N. P. J. pa naj še dalje peče tistih par milijončkov, članstvo S. N. P. J. jih je s poštenim namenom spravilo skupaj in je tudi upravičeno v vseh slučajih boleznih in nesreč do izdatne podpore.

Naj omenim, da se je tudi pri nas nabrala vsota, kakor je bila že omenjena v zadnji izdaji Prosvete. Nabrano je bilo v dvorani Frank Novara, kjer društvo zboruje, na mesečni seji dne 17. januarja. Nabiralec je bil Frank Bizjak, ki je nabral \$4.35, kar sem še jaz potem nabiral, je pomagal do skupne vsote \$13.60, katera je bila s pošto nakaznico poslana br. Vincentu Cankarku, da denar gre na določeno mesto.

Darovalci so: Frank Bizjak nabral \$4.35; po \$1 prispevali: Louis Trinkaus, Mike Ferlin, John Kozelski in Henrik Pečarič; po 50c: Martin Kek, Karl Sraček, Frank Komerdal, Joseph Dolenc, Louis Novara, Math Lapajna, Frank Progar, Tony Oshaben, Frank Zaletel in Frank Lotar; Frank Sivoc 25c. Skupaj \$13.60.

Henrik Pečarič

Sunnyside, Utah. — Zelo dolgo čakam in gledam za dopis iz naše naselbine, pa ker ga ni, se bom jaz oglašila.

Premogovnik dela, kakor po drugih naselbinah, samo toliko, da se pošteno živimo. Vreme imamo jako lepo, da skoraj ne bi poznali, kakšen je sneg. Samo parkrat smo ga imeli malo, mislim, da je bil ta samo za "sample."

Slovencev v tej naselbini je prav malo. Slovensko društvo imamo, in sicer društvo št. 113 S. N. P. J.

Predpust bo kmalu minil, ampak ne bomo nič kurenta-vozili ali šli v maskarado, ker ni nič slovenskih pečarjev in pečaric, oziroma fantov in deklet, da bi se ženili.

Ko berem časopis, me nekateri zelo razvedrijo in razveselijo, pa so tudi dopisi tako žalostni, da se mi solza utrne iz očesa, ko berem od nesreč, posebno o rudniških nesrečah, ko ubije očeta in zapusti ženo in nedoroštle otroke, da se ne morejo preživeti. Zato želim, da bi se vsi preškrbeli s tem, da bi pristopili k slovenskemu društvu, posebno k S. N. P. J., ki je največja slovenska podporna organizacija.

Pozdravljam vse člane S. N. P. J. in čitatelje "Prosvete." Želim obilo naročnikov za ta slovenski časopis. — M. J., članica društva S. N. P. J. št. 113.

Walsenburg, Colo. — Malo kdaj je videti dopis iz Kolorada v Prosveti. Mislim, da je vzrok, ker vsakdo rajši čita kakor piše.

Delo po premogorovih je pod ničlo. Sedaj dela večina rudnikov komaj s polovičnim časom. Mislim, da je malo držav v Ameriki, da kapitalisti tako izkoriščajo delavca, kakor tukaj v Koloradu, pa kako bi naš ne, ko imamo toliko podležev med nami. Spominjam se Slovenca, ki je rekel, ako mu Colorado Fuel and Iron Co. (John D. Rockefeller) plača \$2.00 za 10-urno delo, na drugi strani pa da mu bi dajala U. M. W. of A. \$10.00 dnevne podpore, da bi šel rajši skebati za J. D. R. za \$2.00 dnevno. Tukaj imamo veliko takšnih, tako nam je težak obstane, kateri spadamo k strokovnim organizacijam. Tako Kolorado jadra nazaj v stare čase in leto 1913 pred stavko. Z vsakim dnevom je slabše za delavca. Pogledjmo Slovence v okolici Walsenburga in Trinidada, koliko nas spada k strokovnim organizacijam! Mislim, da se lahko sestejejo na prstih in rokah. Stejemo se napreden narod, ali slabo takšno napredovanje. Prej še je večina izgovarjala, da Mehličani nečesto v organizaciji, sedaj mislim, jih je vsake narodnosti več v organizaciji kakor pa Slovencev. Lahko smo ponosni!

Apeliram na vsa podporna društva, pevska društva in vse klube, da bi vsako posamezno društvo in klub privedli veselice in igre in čisti dobiček poslali za stavarke na polju trtega in mehkega premoga, ker pomoč je nujno potrebna.

Več njih se ogreva za dom za alepe v stari domovini. To je lepo, ali jaz bi prosil vse omenjene, kateri mislite privediti veselice in zabave v korist doma za alepe, da to preložite na drugo veselico, zakaj mi v Ameriki moramo najprvo sebi zagurati, potem lahko pomagamo v Jugoslaviji slepcem, ker tega ne moremo dovoliti, da bi sedaj premogarji izgubili bitko. Dajmo jim pomagat in ako jim pomagamo, jim damo tudi korajžo do zmage. Ako sedaj pustimo, da premogarji izgubijo, ne bodo samo oni izgubili, temveč izgubili bomo vsi, ker potem ima kapital močnejše roke. Ako pa začne vse delavstvo v Ameriki pomagati stavkarjem, potem bi kapitalisti videli, da držimo skupno. In ako skupno držimo, je gotova zmaga, zakaj sedaj se je začel boj med delom in kapitalom. Ako ne držimo skupaj, bomo delavci kmalu navadni sužnji. Sedaj je čas, da se izkažemo kaj smo, zakaj tudi v drugih industrijah boste prizadeti, ker kapitalisti cele Amerike gledajo na izid te stavke.

Ako bo ta izgubljena, bodo kapitalisti imeli dobro nabrušene škarje, da bodo strigli delavceve že itak tako borne meze.

Društvo št. 299 S. N. P. J. v Walsenburgu bo privedlo dne 6. februarja zvečer maskaradno veselico. Vabimo vsa sosednja društva in vse ostalo občinstvo iz Walsenburga in okolice, da nas posetijo-omenjeni večer. Kadar bodo imela druga društva veselico, vam bomo mi na razpolago. Kdor hoče biti vesel in omenjeni večer, naj pride v Pavillon. Tam bo igrala izvrstna godba iz Puebla, Shuster's. Maske bodo flobile tri nagrade: najgrša, najlepša in srednja. Za dobro postrežbo bo skrbel veselični odbor. Torej na svidenje dne 6. februarja zvečer.

Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice Prosvete, stavkarjem pa ključem: Z vztrajnostjo do zmage! — F. M. Tomšič.

San Francisco, Cal. — Kakor drugod, so tudi tukaj v naši metropoli na Pacifiku slabe delavške razmere. Brezposelnih je veliko, skoraj bi rekel vedno več. Sem tukaj že sedem let in meniš se zdi, da vsako zimo imamo večje število brezposelnih delavcev, akoravno se vedno velika nova poslopja grade in druge industrije vedno dvigajo na višek "prosperitete".

Tukajšnja trgovska zbornica (Chamber of Commerce) je izdala svoje običajno letno poročilo, v katerem se vidi, da gospodarji in delničarji različnih podjetij žive zadovoljivo in med njimi je prava "prosperiteta", toda dotično poročilo nikjer ne pokaže "prosperitete" v delavskih vrstah, ki gradijo njih premoženje. No pa tega sploh ni pričakovati, ker mi smo jim deveta briga.

Kljub vsem tem nepovoljnim razmeram Slovenci (ali Avstrijci, kakor še nekateri se zdaj nazivljajo) še precej dobro napredujejo večinoma vsak po svoje in za svojo stvar. Da bi vztrajno delovali za skupen nastop in skupno delovanje, ki bi vsem tu živčim Slovencem koristilo, je pa še vprašanje. Pred letom se je začela akcija za graditev slovenskega doma. Govorjenja, koliko bo kdo dal, je bilo vse polno, a kadar je prišel čas, je pa navdušenje malo pojenjalo, in kot zdaj izgleda, je popolnoma umrlo. Ne rečem, da nekateri rojaki so prilično vsoto objubili in bi tudi dali, ali kaj vse to pomaga, ako se velika večina nič ne briga in zraven nekateri še nasprotujejo ter tiaste, ki so za idejo, odgovarjajo, češ, kaj bomo mi gradili dvorano, da se bodo vsi kregali v nji. Apeliram na vse zavedne rojake, ne poslušajte takih, ki ne vedo, kaj sami hočejo in nasprotujejo vsaki stvari, katere niso oni začeli. Je še tako pri nekaterih rojaki, da niso nikdar zadovoljni, če niso oni izvoljeni za voditelje. Kar se tiče "kreganja", ga nekateri napačno tolmačijo. Ako pri katerem društvu pride malo do besed ali debate, to je po mojem mnenju umestno, kajti kjer ni

lo nič ne reče, je nič in nič ostane. Tisto ni nikak napredek organizacije, če vsi enega poslušajo in mu vse privoliijo.

Imamo tudi nekaj element, ki se še zdaj nazivlja Avstrijci. Oni tudi nasprotujejo po svoje. Čital sem knjigo "Ameriški Slovenci", ki opisuje, kako so se Slovenci izdajali za Avstrijce in Nemce, ali tisto je le senca proti nekaterim tukajšnjim rojakom. Pred par dnevi sem slisal rojaka, ki se je izrazil, da če bi mi dali slovenskemu domu ime Avstrijsko-slovenski dom, bi ga že zdavnaj imeli.

Da rabimo izobrazbe, je več kot resnično, četudi se nekateri držijo, kot da so vsevedni ter da ne rabijo, da bi jim kak "Prosvetar" pravil, kaj so in kaj niso. Za te svrhe imamo izobraževalni in dramski klub "Slovenija", kateri ima tudi svojo knjižnico polno vsakovrstnih poučnih in zabavnih knjig v slovenskem in angleškem jeziku. Knjige posodimo vsakemu rojaku brezplačno. Rojaki, sezite po njih. Ura porabljena za čitanje dobrega čtiva več zaleže kot celo leto postavljanja okoli vogalov, kakor imajo nekateri rojaki navado. Klub "Slovenija" ima tudi pevski odsek, kateri se je ravno sedaj reorganiziral. Apeliram na stare pevce in tudi na nove, da se točno udeležujejo pevskih vaj, kajti fakt je, da kjer ni točnosti, tudi ni uspeha. Polražimo drugemu narodu, da Slovenci tudi nekaj štejejo. Ako kateri rojak v San Franciscu želi učiti se petja, naj se zgleda pri klubovem tajniku na 628 Kansas St. za pojasnila ali naj pride v četrtke zvečer, to je vsak četrtke zvečer na pevске vaje, katere se vršijo v klubovih prostorih, 624 Rhode Island St. — Anthony Kastelic, tajnik.

Tire Hill, Pa. — V prvem mojem dopisu sem poročal veselo novice o ženitovanju, sedaj pa poročam žalostno vest, da je naše društvo "Zavedni Stavcarji" št. 289 S. N. P. J. izgubilo zvestega člana Georga Cerjaka.

Na 24. decembra je društvo privedlo zabavni večer za otroke. Pokojni je igral vlogu Miklavža in dajal darila otrokom, zabaval se z nami zdrav in vesel. Čez šest dni potem, to je na 30. decembra okrog desetih zvečer je šel v klet v hiši njegovoga zeta Jakoba Šuntarja, kjer je tudi stanoval. Na stopnicah mu je spodrsnilo in je tako nesrečno padel, da mu je počila lobanja. Čez dobro uro je v hudih mukah za vedno zatisnil oči.

Naše društvo mu je podarilo venec v zadnji spomin in čulo ob mrtvaškem odru. Pogreba so se udeležili skoraj vsi člani izvzemši oddaljeni. Ljudstvo ni še videlo takega spreveda od strani članstva v tej naselbini, kakor je bil ta spreved. Američani in prebivalci drugih narodnosti so se vpraševali, kakšno je to društvo in kako se imenuje, ker tako lepo spremlja svoje brate k zadnjemu počitku.

Izročili smo ga materi zemlji 1. jan. t. l. na Grandview Cemetery. Pokopan je bil civilno. Društveni predsednik mu je čital govor. Vračali smo se domov sklonjenih glav in z gnevom v arcu, ker smo izgubili zvestega člana. Pokojnik je bil rojen v vasi Pleterje na Stajerskem. Po poklicu je bil mesar, star je bil 70 let.

Počivaj v miru, naš sobrat! Tvoje ostanke smo izročili materi zemlji, ali tvoj duh ostane med nami.

Jugoslovani, kateri še niste pod okriljem S. N. P. J., pristopite, da ne boste prepozni. V slučaju bolezni imate podporo in po smrti dobijo pa vaši dediči smrtnino, a vaši sobratje vas ne zapustijo na zadnji poti, ki je vsakemu določena. — Martin Krašovetz.

Chicago, Ill. — Vsi na maškardni ples dne 6. februarja; vas ključemo članice društva "Nada" št. 102 S. N. P. J.

Omenjenega dne priredi naše društvo, kakor vsako leto, veliki predpustni karneval. Ob tej priliki bo razdeljenih dvajset bogatih daril v vrednosti \$200 med pomenljivo in komične maske. Kdor se spominja lanske prireditve, se bo gotovo tudi letos počteno zabaval posebno v krogu maskaradne družbe, ki bo korakala v veliki dvorani S. N. P. J. točno ob 11. zvečer. Med maske

v paradi se bodo razdelila krasna darila. Sestra Urbane, ki je že več let aktivna članica ter se lo požrtvovalna, ter ena prvih, kar se tiče dela za društvo, mi je povedala, da je že prodala nad pol stotine vstopnic. Boji se, da bo dvorana premala zato, ker se občinasto zelo pripravljaja za priredbo. Za vse najboljšje bodo akrebele članice. Kakor po navadi ne bo nikomur žal, ki bo navzoč. Za največje udeležbo na tej prireditvi vam ključemo članice "Nade": Dobrodošli! — Mary Udovich.

Naši odri

"Oh ta Polona!"

Meadowlands, Pa. — Kdor se povišuje, se bo prej ali slej znašel na tleh ponižan in osramočen; ako ima še iskro poštenja tudi skesan. To se bo godilo pred našimi očmi dne 13. februarja v Miner's Halli na Meadowlandsu ob sedmih zvečer.

Omenjenega dne priredi dramski klub "Triglav" s sodelovanjem pevškega zbora "Ilirija" iz Canonsburga, Pa., skupno predpustno zabavo z igro: "Oh ta Polona!", petjem in prosto zabavo. Spored je sledeči:

- 1. Pozdravni nagovor.
- 2. Deklamacija.
- 3. Delavski pozdrav. Poje možki zbor "Ilirije".
- 4. K petju oglasimo. Poje mešani zbor "Ilirije".
- 5. "Oh ta Polona!" Ljudska igra v dveh dejanjih. Vprizori "Triglav".
- 6. Med dejanji "Slovenec in Hrvat". Poje možki zbor "Ilirija".
- 7. Ples in predpustna zabava.

Da bodo na razpolago vse sladkosti, bo skrbel odbor. Vsi naši stalni gostje, katere smo že parkrat pogrešali, in vsi, kateri ljubite slovensko petje ter domačo zabavo, na svidenje. Vstopnina kot navadno. — Publikacijski odsek.

Igra "Divji lovec" v Elyju, Minn.

V nedeljo 7. februarja priredi "Jugoslavanski Sokol" v Chisholmu igro "Divji lovec" v elyjski naselbini. Prireditev je aranziral slovenski dramski klub "Soka" z namenom, da vspodbudi člane in sploh slovenski živelj k zanimanju za dramatiko. Vabim se je društvo "Sokol" rado-voljno odzvalo. 700 ljudi, ki je posetilo prireditve 17. jan. v Chisholmu je vspodbudilo igralce k ponovnemu delu. Upamo in apeliram na elyjske rojake, da posetite igro v polnem številu. Igra ni samo podučna, temveč nudi gledalcem zdrave zabave in razvedrila; mnogo več kot mrtvo platno v kino-glediščih z mrtvimi frazami.

Igro "Divji lovec" je spisal znani pisatelj F. S. Finžgar. Godi se v preteklem stoletju začasa avstro-italijanskih bojev v Lombardiji in Beniciji. Pisatelj nam ni naslikal življenja aristokrata meščana ali industrijskega delavca, pač pa priprosto kmečko življenje. Pohlepnost po bogastvu; tista pohlepnost, ki ne pozna mej zakonov človeštva, ki je uničila narode in posameznike, kaže svojo stran v igri divjega lovca. Oče skopuh, ki hlepi po pomnožitvi svoje kmetije, silni hčer, da vzame breznačajnega človeka za moža, ker na ta način si more pomnožiti posestvo. Hči, ki ljubi drugega, sledi željam svojega arca, se slovesno zaobljubi, da ne vzame drugega za moža kot Janeza, ki ga ljubi. Zavrtnik prejevši naročilo od gosposke, da lovi vojaške novince, da vloviti Janeza prvega ter ga pošlje v vojake. Ker se glasi naročilo gosposke, da vsak, kdor nima celega grunta, mora v vojaško suknjo, prepiše Zavrtnik polovico grunta Gašperju pod pogojem, da vzame njegovo hčer Majdo. Toda Majda zvesta Janezu in svoji objubi noče nič slišati o možitvi v Gašperjem. Gašper uvidevši, da ga Majda ne mara, pije in grozi Zavrtniku, da proda grunt. Zavrtnik divja nad hčerjo in Gašperjem, kar vse nič ne pomaga, Gašper proda grunt vsakemu odkuhu za slepo ceno. Zavrtniku se zmrachi um. Med tem ubeži Janez od vojakov ter se skriva z drugimi po gorah kot divji lovec. Toda sreča mu ni dolgo mila. Gašper, ki zna za vsa skrivališča, izda biričem skrivališče divjega lovca. Sam jih vodi do skrivališča. Začuje se zviž sokola, med tem počli strel in Gašper se mrtev zgrudi

na pla. Divji lovec se pojavi vrh pečine s puško namerjeno na napačice. Krik Majde, ki se nahaja na gorah z drugimi dekleti, videvši, kaj se godi, preseneeti Janeza, da pobesi puško in se obrne proti smeri, že v tistem trenotku, pa počli strel in divji lovec se zvrne mrtev v prepad. Majda se valed obupa vrže za njim v brezno.

V igri "Divji lovec" nastopa z glavnimi karakterji 28 oseb. Petje, prizori, slike nam nudijo senzacijo širih dejanj, vsled česar je postala igra zelo popularna, posebno v Ameriki, ker nas spominja na domovino in kmečko življenje. Seveda so prireditve kot "Divji lovec" izvanredne vsled moči, ki jih igra zahteva. Le večje naselbine z dovolj močnimi klubi podvzamejo težko delo, ki je zvezano z igro "Divji lovec."

Slovenske naselbine železnega okrožja so kot predmestja velikega mesta oddaljene druga od druge, zvezane vse razen Ely in par manjših z električno železnico. Orjaški omnibusi pa držijo od naselbine do druge ter omogočajo, da se človek znajde v teku par ur časa na drugem koncu velikega raztresenega rudarskega mesta. Vse to nam omogoča, da predstave, ki zahtevajo veliko truda za vprizoritev, morejo biti predstavljene v sosednjih naselbinah. Delati pa moramo kooperativno, če hočemo doseči uspehe na dramskem polju. Delo, ki ga je začel "Jugoslavanski Sokol" v Chisholmu, je plemenito. Upamo, da se bo odzvalo tudi pevsko društvo z Evelytha in druga društva in klubi raznih naselbin, da začnemo skupna prirejanja po železnem okrožju. — John Tauzell.

RAZNA NAZANILA

Lafferty, Ohio. — Naznanjam članom in članicam društva "Slovenski potok" št. 364 S. N. P. J., da sem prevezl tajništvo. Prosim vse člane in članice, da se obrnejo do mene v vsakem slučaju društvenih potreb, tika-jočih se tajnika. Obenem tudi naznanjam, da se mesečne seje vršijo vsako 3. nedeljo v mesecu, in sicer ob 10. dopoldne in ne več popoldne, kot je to bilo v prejšnjem letu. Seje se pa vršijo v Blakoku, Ohio, v unijski dvorani.

Člani in članice, upoštevajte to, da ne bo zopet izgovora: Jaz sem mislil iti na sejo, pa nisem znal kdaj se vrši. Kar se tiče plačanja asementa, je vsakemu dobro znano, da se mora plačati do 25. v mesecu. Torej prosim, komur ni mogoče priti na sejo in plačati društvene prispevke na seji, naj pride na moje stanovanje, kjer jaz stanujem, in to stori, ker je smerom čas skozi cel mesec do 25. vsak večer. Po 25. jaz na bom več denarja jemal, kot se mi je to za mesec januar pripetilo. Kar je oddaljenih članov in članic, naj tudi skrbijo, da ob pravem času pošljejo svoje prispevke. Kadar mi kdo piše za kako pojasnilo, naj napiše na naslov kakor je od spodaj označen, ne kakor sem ga videl v glasilu, ker v glasilu je označen Tršin, a moj pravi naslov je: Joe Goršič, tajnik, Lafferty, Ohio, Box 308.

Smuggler, Colo. — Cenjenim bratom društva "Naša sloga" št. 435 v Telluridu, Colo., naznanjam, da sem bil na zadnji seji imenovanega društva izvoljen za tajnika. Zato opozarjam brate tega društva, da se v zadevah tika-jočih se tajništva obračajo do mene. Posebno opozarjam oddaljene člane, da pravdočasno pošiljajo asement. — Baldo Jelich, tajnik, Box 777; Smuggler, Colo.

Imam na zalogi importirane
LUBAS-HARMONIKE
 nemške, krajske in polno-vrstne ali chromatične; tri in štirikrat izglašene. Vzajem v zameno, kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike vsakovrstnih izdelkov.

ALOIS SKULJ
 323 Epsilon Place
 Brooklyn, N. Y.

VAŽNO
 je za vsakega rojaka, da vse svoje notranje posle poveri edinemu izkušenemu notarju. Podpisani imam dolgoletne prakse v izdelovanju kupnih pogojev, pooblastil, dolžnih pisem in občinskih, pobornih vankov vrtov, sporov in v preiskovanju stanja zemljišč ter v raznih drugih stvarih bodisi v Ameriki ali stari kraj. Pišite ali pridite osobno.

ANTON ZBASNIK
 skrivniški javni notar,
 486 Euter St. Pittsburgh, Pa.

NAROČITE SI KNJIGO "Ameriški Slovenci"

Table with 4 columns: Za, PROTI, ZA, PROTI. Contains numerical data for various categories.

Table with 4 columns: Za, PROTI, ZA, PROTI. Contains numerical data for various categories.

Table with 4 columns: Za, PROTI, ZA, PROTI. Contains numerical data for various categories.

Table with 4 columns: Za, PROTI, ZA, PROTI. Contains numerical data for various categories.

Table with 3 columns: Ime člana, Vredn., Vredn. Total list of names and values.

Is spornoga je razvidno, da je hreding stv. 6 na splošnem glasovanju propadel. Torej glasnost ne šali inzi uradnega glasila v angleškem jeziku. V smislu pravil se je več kot 80% članstva udeležilo glasovanja, torej se amaterski sklep vodine članstva veljavni. Nekatera društva niso odpošala rezultatnih glasovnic na gl. urad, dočim so druga poslala rezultatno glasovnico po preteku dobe kot pravila zahtevajo, in radi tega ni rezultat takih društev priobčen v tem sesnanju, niti se ga ne more vpoštevat. Za slučaj, da kaj društvo zapusti kako napako, na nje takoj nanižna gl. urad.

Matthew J. Turk, gl. tajnik SNPJ.

NAZNANILO!

Naše naročnike, člane in ne-člane bo obiskal naš potovalni zastopnik FRANK LUKANCIC iz Penova, Pa., v državi Pennsylvaniji, W. Virginiji in deloma v državi Ohio. Pooblaščen je pobirati naročnino, oglaš, prodajati knjige Književne Matice S. N. P. J. in vse stvari, ki se tičejo lista Prosveta. Članom in rojakom priporočamo, da mu roka in mu pomagajo pri agitaciji za razširjenje lista Prosveta. Brat Anton Jankovič bo obiskal naročnike in rojake v državi Ohio in deloma v državi Pa., zakar ga isto tako priporočamo rojakom, da se naroči na list Prosveta in poravnajo svojo naročnino za list Prosveta in si naročijo knjige od njega. Nadalje opozarjamo naše naročnike, katerim je potekla naročnina, da isto takoj priporočimo rojakom, da se naroči na list Prosveta in poravnajo svojo naročnino za list Prosveta in si naročijo knjige od njega. Ali naj pošljejo naravnost listu Prosveta. — Filip Gadina, upravitelj.

All letters sent to the editor of the English edition of 'Prosveta' should be addressed to 'The English-Slovene Dictionary', which is being published in the English edition of 'Prosveta'.

Table with 3 columns: Ime člana, Vredn., Vredn. Total list of names and values.

